

AYLIK BÜLTEN

KASIM 2021

Önce Akdeniz ile başladı. Akabinde Balkan ülkeleri üzerinden denendi. Daha sonra ise Macaristan başta olmak üzere, Slovenya, Slovakya gibi özellikle bazı Orta Avrupa ülkeleri rota oldu.

Avrupa kıtasına yönelik göçmen akını her defasında Batı'nın iki yüzü siyasetiyle karşılandı.

Gemiler batırıldı, binlerce insan denizlerde ölüme itildi. Sınırlara dikenli teller, beton duvarlar örüldü. Başlarına silahlı birlikler dikildi. Kurşunların hedefi yapıldı.

Kıtaya sınır olan ülkelere milyon dolarlar verilerek baraka evlerde dondurucu soğuklarda yaşam vaat edildi.

Yine de olmadı!..

2020 yılından itibaren ise göç dalgası Akdeniz'den kuzeye, Belarus-Polonya istikametine döndü.

Son 10 yılda binlerce insan farklı senaryolarla Batı'nın kirli siyaseti sonucu öldürüldü. Ülkeleri savaş, kaos ve yangın yerine bırakılan milyonlarca insan Kıta'nın efendilerinin refahı için kurban edildi.

Dikenli teller, beton duvarlar...

**AKINA YİNE
ENGEL OLAMADI!**

MCSLIMPORT

İmtiyaz Sahibi

Anadolu Gençlik Derneği
İstanbul Şubesi adına
Emrullah Demir

Genel Yayın Yönetmeni

Salih Eser

Yayın Sorumlusu

Mahmud Özdemir

Yayın Kurulu / Editörler

Fahrettin Uras
Yunus Emre Kaynak
Oğuzhan Çördük
Mehmet Furkan Bülbül
İbrahim Yetimova

Grafik Tasarım

P. Yusmar Yusuf
Yunus Emre Öter

Teknik Sorumlu

Muhammet Emin Çelik
İbrahim Koçak

Hukuk Danışmanı

Av. M. Çağrı Soyer
Av. Baki Coşkun

İletişim

Ali Kuşcu Mh. Tetimmeler Sk.
No: 9 Fatih / İstanbul
+90 535 921 45 31
info@muslimport.com

İçindekiler

- 04** İşgalci İsrail'in Katlettiği Filistinli Çocukların Davası Türkiye'de Görülecek
- 08** Etiyopya Genelinde OHAL İlan Edildi Başkenti Savunma Çağrısı Yapıldı
- 09** Sabiha Gökçen'de İsraillilere Torpil! Yolcular Yerinden Edildi
- 12** Malcolm X'i Şehit Etmekten Mahkum Edilen İki Kişi 56 Yıl Sonra Aklandı
- 14** Daha Ne Olması Gerekiyor?
- 16** Fas, İşgalci İsrail'le Silah Anlaşması Yaptı
- 18** Etiyopya'da Çatışma, Kriz ve Türkiye'nin Hassas Rolü
- 27** "Söz Tükendi Kudüs'e Sahip Çıkın!"

İşgalci İsrail'in Katlettiği Filistinli Çocukların Davası Türkiye'de Görülecek

● 02 KASIM

İşgalci İsrail, Gazze, Batı Şeria ve Filistin'in birçok bölgesinde masum sivilleri ve çocukları katletmişti. İşgalci İsrail'in Mayıs 2021'de Gazze'de katlettiği çocukların ailelerinin avukatları, sorumluların yargılanması için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulundu.

Muslim Port Haber Merkezi | Yunus Emre Kaynak

Siyonist işgalci İsrail'in Mayıs 2021'de Gazze'ye düzenlediği saldırılarda 20 kişi yaralanmış ve 6'sı çocuk olmak üzere yaklaşık 14 Filistinli şehit edilmişti. El-Şati kampına düzenlenen bombardımanda yıkılan evlerin enkazından çıkarılanlar arasında bebek, çocuk ve kadınlar olduğu aktarılmıştı. 20'den fazla sivil ise çöken binaların enkazında mahsur kalmıştı.

Saldırıların alevlendiği Mayıs 2021 ayında 15'i bebek, 66'sı çocuk ve 39'u kadın en az 253 Filistinli şehit edildi ve binlerce Filistinli yaralandı.

Öte yandan Birleşmiş Milletler, Gazze'de yaklaşık 10.000 Filistinlinin "devam eden çatışmalar nedeniyle" evlerini terk ettiğini söylemişti.

Mescid-i Aksa Baskınları Olayları Ateşlemişti

Mescid-i Aksa'ya yönelik Siyonist baskın duyurularının ardından Filistinli Müslümanlar Aksa nöbetine başlamıştı.

Filistinliler Mescid-i Aksa'ya baskın yapmak isteyen fanatik Yahudilere karşı taş ve barikatlar kurarak önlemler almıştı. İşgal güçleri Mescid-i Aksa'nın Meğaribe Kapısından içeri girerek Filistinlilere müdahaleye başladı. Baskına karşı yapılan Aksa savunması sonucunda bazılarının durumu ağır olmak üzere 460'dan fazla Filistinli yaralanmıştı. İsrail işgal güçleri, Mağaribe kapısında ve Mescid-i Aksa'nın surlarının üstünden Filistinlilere saldırıya geçmişti.

Mescid-i Aksa'da başlayan protesto ve çatışmalar tüm Filistin'i sardı ve Gazze saldırıları ile katliama dönüştü. Mayıs 2021'de de Mescid-i Aksa ve diğer ibadet yerlerine saldıran işgalci İsrail, ev ve sokaklarda Filistinlileri keyfi olarak tutmuş, darp etmiş ve sivilleri katletmişti.

Avukatlar Soruşturma İçin Savcılığa Başvurdu

Mavi Marmara davalarından bilinen Avukat Gülden Sönmez, İşgalci İsrail tarafından evleri bombalanarak anneleri ile beraber katledilen Dana (9), Lana (6), Yahya (4), Zain (2 yaş) kardeşler ile Dima (11) ve Hala (14) katledilen çocuklardan bazıları ve onların ailelerinin vermiş olduğu yetki ile savcılıkta soruşturma sürecini başlattıklarını duyurdu.

الأطفال والطلبة الشهداء

خلال العدوان الصهيوني الفاشم على غزة، مايو 2021

دولة فلسطين
مِنَارُ الدِّينِ وَالْجَلِيلِ الْعَالِي

mohe.Palestine

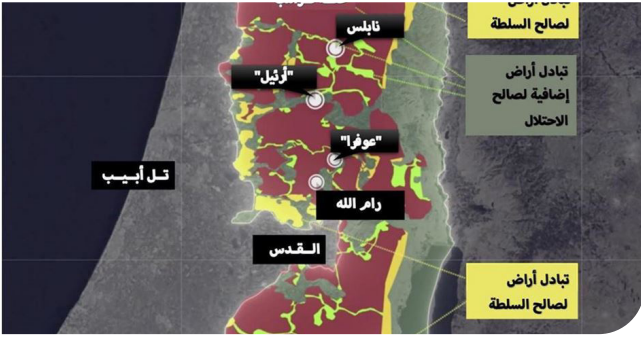
وزارة التربية والتعليم العالي - غزة

سorumluların yargılanması için İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunan avukatlardan Gül den Sönmez, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada şu ifadelere yer verdi:

“Başta Benyamin Netanyahu olmak üzere Aviv Kochavi, Benjamin Benny Gantz, Amiram Norkin, Eliezer Toledano, Nri Horvits, David Salma, Aharon Halifa, Oded Basik, Tamer Yaday, Nemrut Aloni,

Afekhay Adrei, tutuklama kararı alınarak yargılanmalarını istediğimiz İsraili sorumlular”

Gazetecilere yönelik saldırılarında soruşturulması talebinde bulunduğunu aktaran Sönmez, “Ayrıca suç duyurusunda Mayıs 2021’de İsrail’in saldırıları sonucu yaralanan Anadolu Ajansı muhabirleri Esad Fırat, Turgut Alp Boyraz ve diğer gazetecilere yönelik suçların soruşturulmasını da talep ettik” açıklamasını yaptı.

● 01 KASIM

İsrail Batı Şeria Topraklarının Üçte Birini Gasp Edecek

İsrail medyasında yayınlanan raporlarda Naftali Bennett başkanlığındaki İsrail hükümetinin, Batı Şeria topraklarının en az üçte birini daha gasp ederek yahudi sivil yerleşke alanlarına katmayı hedefleyen planlar hazırladığına dikkat çekildi.

● 01 KASIM

Cezayir'den Fransa'ya Sömürge Tepkisi: En Çirkin Suçları İşlediler

Fransa'nın Afrika genelindeki işlediği suçlara bölge ülkeleri artık sessiz kalmıyor. Cezayir Cumhurbaşkanı Abdelmeccid Tebbun, Fransa'nın sömürge döneminde Cezayir'de "insanlık tarihinin en çirkin suçlarını" işlediğini bildirdi.

● 01 KASIM

"Esirler İşgal Zindanlarında Yavaş Yavaş Ölüyor"

Filistin Esirler Araştırma Merkezi, işgal zindanlarında açlık grevlerini sürdüren esirlerin ölüm tehlikesiyle karşı karşıya olduğuna dikkat çekti.

● 03 KASIM

"İsrail'in Uzlaşma Teklifini Hep Birlikte Reddediyoruz"

İsrail işgal rejiminin Yahudileştirme planının hedefinde olan Şeyh Cerrah Mahallesi toprakları hakkında İsrail Yüksek Mahkemesi'nin sunduğu uzlaşma teklifinin kabul edilmesini, mahalle birimlerinin sakinleri hep birlikte reddettiklerini duyurdu.

● 04 KASIM

"Danimarka'da Müslümanlara Yönelik Ayrımcılık Ve Irkçılık Görmezden Geliniyor"

Danimarka Alternatif Partisinden milletvekili seçilen ve Serbest Yeşiller adında yeni bir parti kuran Müslüman milletvekili Sikandar Siddique, Danimarka'daki Müslümanların durumunu Camia'ya değerlendirdi.

● 10 KASIM

Belarus - Polonya Sınırında Ne Oluyor, Göçmen Krizinde Son Durum Ne?

Belarus üzerinden Avrupa Birliği (AB) üyesi Polonya'ya girmek, oradan da diğer AB ülkelerine geçmek isteyen düzensiz göçmenler, iki ülke arasındaki sınırında bekleyişlerini sürdürüyor.

● 10 KASIM

İşte İşgalci Siyonistin “Adaleti (!)”... Siyonist Katile Mükafat Gibi Ceza

Filistin'in 1948'de işgal edilmiş bölgesinde yer alan Bî'ru's-Seba' şehrindeki işgal mahkemesi bugün (9 Kasım Salı) verdiği bir kararla, En-Nakab bölgesinde bir Filistinliyi hunharca katleden işgalci siyonisti “dokuz ay süreyle toplum hizmetinde çalışma” cezasına (!) mahkum etti.

● 10 KASIM

Batı Şeria'da İşgal Güçleri Zeytin Ağaçlarını Söktüler

Filistin'in Batı Şeria bölgesinde siyonist işgal rejimi güvenlik güçleri ve askerleri tarafından himaye edilen ırkçı yahudi yerleşimciler yine Filistinlilerin mal varlıklarına çeşitli şekilde zarar verirken işgal güçleri de Filistinlilerin ağaçlarını söktüler.

● 10 KASIM

Arap Birliği'nden İsrail'in Suçlarına Karşı Uluslararası Baskı Çağrısı

Arap Birliği'nin Filistin ve İşgal Altındaki Arap Toprakları İşleri Genel Sekreter Yardımcısı Büyükelçi Said Ebu Ali, İsrail'in ihlal ve suçlarına son verilmesi için uluslararası topluma sorumluluklarını yerine getirme çağrısı yaptı.

● 10 KASIM

Türkiye Operasyon Sinyali Vermişti: Akbabaların Suriye Trafiği

ABD ve Rusya temsilcileri, haftaya Cenevre'de Suriye konusunu ele alacak. BM Suriye Özel Temsilcisi Pedersen ise Suriye gündemi ile S. Arabistan'da temaslarda bulunuyor. BAE'li bakan, Esad'la görüştü.

● 14 KASIM

77 Yıldır Bitmeyen Sürgün: Ahıska

77 yıl önce 14 Kasım 1944'te dönemin Rusya lideri Stalin imzasıyla çıkarılan bir kararla, Ahıska Türkleri sürgüne gönderildi. 86.000 Türk Müslüman nüfus, Ahıska'dan Fergana'ya, Fergana'dan Krosnadar'a sürüldüler.

● 15 KASIM

Müttefikimizden Tepki Çeken Adım! ABD'li Heyet YPG/PKK'yı Ziyaret Etti

Terörün hamisi ABD yine sahnede. Dışişleri Bakanlığı'ndan üst düzey heyet, Suriye'deki YPG/PKK'yı ziyaret etti. Terör örgütüne desteklerini yenileyen ABD, maddi ve silah desteğini artırma sözü verdi.

Etiyopya Genelinde OHAL İlan Edildi Başkenti Savunma Çağrısı Yapıldı

● 03 KASIM

Etiyopya'da Tigray Halk Kurtuluş Cephesi (TPLF) iki kenti daha ele geçirdi, başkent Addis Ababa'ya yöneldi. Yetkililer, isyancıların başkente yürüyebileceği kaygıları nedeniyle halka silahlarını kaydettirme ve kenti savunmaya hazır olma çağrısı yaptı. Ülke genelinde OHAL ilan edildi.

Muslim Port Haber Merkezi

Etiyopya kabinesi ülke çapında olağanüstü hal ve acil durum ilan etti. Başkent Addis Ababa'daki yetkililer, halka başkenti savunmaya hazırlanmalarını duyurdu.

Ülkedeki Tigray krizi büyüyor.

Çağrı, Tigray Halk Kurtuluş Cephesi'nin (TPLF) Addis Ababa'ya 400 kilometre uzaklıktaki Amhara bölgesinde bulunan stratejik Dessie ve Kombolcha kasabalarını ele geçirdiklerini açıklamasının ardından geldi.

Hükümet ise TPLF'in açıklamasını "propaganda" diye tanımladı.

Ülkenin kuzeyindeki Tigray bölgesindeki savaş bir yıl önce çıkmıştı.

TPLF daha sonra komşu Amhara ve Afar bölgelerinde ilerledi.

Çatışmaların başlamasından bu yana iki milyondan fazla kişi evlerini terk etti ve binlerce kişi de yaşamını yitirdi.

TPLF ise, BM'ye göre 400 bin kişinin "açlık koşullarında" yaşadığını tahmin ettiği Tigray bölgesindeki kuşatmayı yarmak istediğini söylüyor.

Başta Başbakan Ahmed Abiy'in siyasi reformları nedeniyle ters düşen hükümet ve isyancılar arasında uluslararası arabuluculuk çabaları şu ana dek sonuç vermedi.

Addis Ababa'da beş milyondan fazla kişi yaşıyor.

Resmi yayın kuruluşu Fana Yayın Kurumu'nun haberine göre Addis Ababa Barış ve Güvenlik Bürosu'nun Başkanı Kenea Yadeta halka ellerindeki silahları kaydetmeleri ya da hükümete veya kullanabilecek bir yakınlarına vermeleri için iki gün süre tanıdı.

Yadeta halka kendilerini "örgütlemeleri" ve mahallelerini kontrol etmek için güvenlik güçleriyle ortak çalışmalarını gerektiğini de ekledi.

Yadeta ayrıca ev sahipleri ve otel sahiplerinin kiracılarının ve konuklarının kimliklerini kontrol etmeleri gerektiğini belirtti.

TPLF, stratejik Dessie ve Kombolcha kentlerini aldıklarını ve başkente 325 kilometre uzaklıktaki Kemise'ye doğru ilerlediklerini açıkladı.

Başbakan Abiy ise, televizyonda yaptığı konuşmada TPLF ile birlikte yabancıların da savaştığını söyledi, ancak detay vermedi. TPLF ise bu iddiayı yalanladı.

Sabiha Gökçen'de İsraililere Torpil! Yolcular Yerinden Edildi

● 19 KASIM

İstanbul Sabiha Gökçen Havalimanında İsraililere torpil geçildiği ortaya çıktı. Yazarımız Sosyolog İsmail Mansur Özdemir'in tanık olduğu olayda, haksız bir şekilde yolcu salonunun İsraililer için boşaltıldığını söyledi.

Muslim Port Haber Merkezi

Skandalı Sosyolog İsmail Mansur Özdemir kısa süre önce Sabiha Gökçen Havalimanı'nda başına gelen olay üzerine ortaya çıkardı.

İsmail Mansur Özdemir İstanbul'un Anadolu yakasında bulunan Uluslararası Sabiha Gökçen Havalima'nda bulunduğu sırada tepki çeken bir olayla karşılaştığını yazdı. Özdemir haksız bir şekilde yolcu salonunun İsraililer için boşaltıldığını söyledi. İşte Özdemir'in sosyal medyadan yazdığı yazısı:

İSRAİLLİLERE TORPİL!

"Sabiha Gökçen Uluslararası havalimanında çok enteresan bir uygulama ile karşılaştım. Oturduğumuz çıkış kapısı personel tarafından boşaltıldı. İlk defa gördüğüm bu uygulamaya itiraz ettim, gerekçesini ve yasal izahını sordum.

1) Muhatap personel kaba bir üslup ile İsrail yolcuları için boşaltıldığını ifade etti. Bu uygulamanın uluslararası hiçbir havalimanında olmadığını ve kabûl edilemez olduğunu ifade ettim. Dünya'da hiçbir ülke vatandaşı böyle bir imtiyaz alamaz.

2) Pandemi şartlarında diğer herkes üst üste iken böyle bir imtiyaz ve kaba bir üslup ile herkesi zorla çıkartarak yapılamaz, yapılmamalı. Bunun için varsa bir güvenlik hassasiyeti kullanılmayan bir kapı kullanılır. Ben ülkemde bu tavrı kabûl etmiyorum...

Bu durumun milletimizin gözüne soka soka, yaşlı insanlarımızı oturdukları yerden kaldırıp ayakta bekletme, izah isteyenleri polisimiz ile tehdit etmeyi, Sabiha Gökçen Uluslararası havalimanı yönetiminin bir zaafiyeti ve süreç yönetememesi olarak algılıyorum ve kabûl etmiyorum.

Bu konuyu millî bir sorumluluk algılıyorum. Milletimize reva görülen bu tavrı kabûl etmiyorum. İlgili personelin bu çirkin ve milletimi örseleyen tutumu dolayısıyla takipçisi olacağım..."

Olaya ilişkin yetkililerden ise henüz bir açıklama yapılmadı.

● 17 KASIM

Diriliş İşi Dünyaya Sürgününü Tamamladı

İstanbul'daki evinde 88 yaşında Hakk'a kavuşan Sezai Karakoç Şehzadebaşı Camisinden son yolculuğuna uğurlandı. Üstad Sezai Karakoç Şehzadebaşı Camisi haziresine defnedildi.

● 19 KASIM

İşgalci İsrail Başbakanı Cumhurbaşkanı Erdoğan'la Telefon Görüşmesi Gerçekleşti

Üsküdar'daki Çamlıca Kulesi'nden Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın konutunun fotoğraflarını çektikleri iddiasıyla tutuklanan İsrail uyruklu çiftin serbest bırakılmasının ardından, Cumhurbaşkanı Erdoğan 2013 yılından bu yana ilk kez bir İsrail başbakanı ile telefonda görüşme gerçekleştirdi.

● 22 KASIM

Sudan'da Askeri Darbe İle Görevden Alınan Başbakan Hamduk Görevine Geri Döndü

Sudan'da geçen ay askeri darbe ile görevden alınan ve ev hapsinde tutulan Başbakan Abdullah Hamduk, ordu ile sivil liderler arasında varılan anlaşma sonucunda yeniden başbakan olarak görevine geri döndü.

MUSLIMPORT

● 22 KASIM

Avrupa'da Kısıtlamaları Protestolar Yayılıyor

Çeşitli Avrupa kentlerinde COVID-19 salgını nedeniyle yürürlüğe yeniden konan kısıtlamalar protesto ediliyor. Belçika'nın başkenti Brüksel'de 35 bin kişi sokaklardaydı. Protestocular zaman zaman polisle çatıştı.

● 22 KASIM

Bulgaristan Seçimlerine Türklerden Yoğun Katılım

Bulgaristan'da ikinci turu yapılan cumhurbaşkanlığı seçimi, resmi olmayan sandık çıkış anketlerine göre, Cumhurbaşkanı Rumen Radev kazanmış görünüyor. AFP ajansı, Radev'in oyların yüzde 63-65'ini aldığını belirtiyor.

● 25 KASIM

Üç Ayda Mescidi Aksa'ya 10 Bin İşgalci Yahudi Baskın Düzenledi

İsrail kaynaklarının yayınladığı verilere göre son üç ay içinde Mescidi Aksa'ya baskın düzenleyen yahudi yerleşimcilerin sayısı 10 bini buldu.

● 25 KASIM

Türkiye ile Birleşik Arap Emirlikleri Arasında 10 Anlaşma İmzalandı

Türkiye ile Birleşik Arap Emirlikleri arasında enerji, çevre, finans ve ticaret alanlarında 10 anlaşma imzalandı.

● 26 KASIM

İsrail ve Amerika'dan Suriye'ye Eş Zamanlı Bombardıman!

İşgalci İsrail'in Suriye'nin orta kesimlerine düzenlediği bombardımanlarda beş kişinin hayatını kaybettiği aktarıldı. Öte yandan ABD güçlerinin de Suriye'nin güneydoğusundaki et-Tanf Askeri Üssü'nden bazı noktaları bombaladığı bildirildi.

● 30 KASIM

ABD'deki 7 Milyar Doları Hem Taliban Hem 11 Eylül Kurbanları İstiyor

Afganistan'ın Amerika Birleşik Devletleri'ndeki 7 milyar dolarının nereye aktarılacağı tartışma konusu oldu. 11 Eylül kurbanlarının yaklaşık 150 aile üyesi, 20 yıl önce, El Kaide ve Taliban'a kayıpları için açtığı davada davacıları yaklaşık 7 milyar dolar değerinde tazminat ödenmesine karar verildi.

● 30 KASIM

Libya'da Cumhurbaşkanlığı Seçimi Adaylarının Akıbetini Yargı Belirleyecek

Dibeybe adaylığının reddedilmesi kararını temyize götürdü. Oğul Kaddafi Sebha Mahkemesi'nde duruşma yapılmasının engellenmesinden şikayetçi oldu.

● 30 KASIM

Rusya'dan NATO'ya Gözdağı: Sınır Balistik Füze Yerleştirdiler

Rusya, Belarus ve Ukrayna hattında kriz giderek tırmanıyor. Rusya Savunma Bakanlığı, Belarus ve Ukrayna sınırına 10 bin km menzilli balistik Yars füzesi yerleştirdiğini açıkladı.

● 30 KASIM

Çin'in Gizli Belgeleri Sızdı: 'Uygurlar Yeniden Eğitilmeli'

Çin'in işgali altındaki Doğu Türkistan'da, Uygurlara ve diğer Müslüman gruplara yönelik baskı politikalarıyla bağlantılı Çin yönetiminin 2014 yılından konuşmalarının yer aldığı belgeler sızdırıldı.

Malcolm X'i Şehit Etmekten Mahkum Edilen İki Kişi 56 Yıl Sonra Aklandı

● 19 KASIM

Yıllarca konuşulan ve arkasındaki güçlerin ortaya çıkarılmadığı cinayetlerden biri olan Malcolm X (Malik El Şahbaz) suikastının resmi tarihi yeniden yazılıyor. Malcolm X suikastından suçlu bulunan iki kişinin mahkumiyetlerinin Perşembe günü iptal edilmesinin beklendiği söylenmişti. Bugün alınan karar sonucunda suçlu bulunan Muhammed Aziz ve Halil İslam'ın suçlarından aklandığı belirtildi.

Muslim Port Haber Merkezi | Yunus Emre Kaynak

Manhattan bölge savcısı ve avukatlar, insan hakları savunucusu Malcolm X'in 1965 yılındaki suikastından suçlu bulunan iki kişinin suçluluğunun perşembe günü düşürülmesinin beklendiğini açıklamıştı.

Bugün New York'ta bir yargıç tarafından açıklanan karar neticesinde Malcolm X'i öldürmekten hüküm giyen Muhammed Aziz ve Halil İslam hakkındaki suçlamalar düşürüldü ve ömür boyu hapis cezalarının iptal edildiği açıklandı.

Cinayet Suçundan Onlarca Yıl Hapis Yatmışlardı

Cinayet sırasında Norman 3X Butler ve Thomas 15X Johnson olarak bilinen iki adam, 21 Şubat 1965'te Manhattan'daki Audubon Balo Salonu'nda Malcolm X konuşmaya başlarken ateş açtı ve Malcolm X'i şehit etti. Muhammed Aziz ve Halil İslam bu cinayet suçundan onlarca yıl hapis yattı.

Bugüne kadar katiller olarak bilinen Muhammed Aziz ve Halil İslam'ın aklanması, çok önemli bir davada yapılan büyük hataların dikkate değer bir kabulünü temsil ettiği düşünülüyor. 83 yaşında ki Muhammed Aziz 1985 yılına kadar hapis yatmıştı. Halil İslam ise 2009'da yaşamını yitirdi.

1965 yılında Amerika'nın ırkçılığa karşı mücadelede en etkili Müslüman siyahi liderlerinden biri olan Malcolm X'in şehit edilmesi ülkede ve dünyada geniş yankı bulmuştu.

Bölge Savcısı Özür Dileyerek Adaletsizliğe Vurgu Yaptı

Manhattan Bölge Savcısı Cyrus R. Vance Jr. Muhammed Aziz ve Halil İslam olarak bilinen iki adamın "hak ettikleri adaleti görmediklerini" söyleyerek mahkumiyetlerinden dolayı özür diledi.

Savcı Vance, kolluk kuvvetleri adına özür dilerken, bunun iki adamın ailelerini yüzüstü bıraktığını söyledi. Bu başarısızlıkların düzeltilemeyeceğini ekleyerek, “ancak yapabileceğimiz şey, hatayı, hatanın ciddiyetini kabul etmektir” dedi.

Savcı Vance, “Bu, tarih boyunca kolluk kuvvetlerinin genellikle sorumluluklarını yerine getirmedeği gerçeğine işaret ediyor” dedi. “Bu adamlar hak ettikleri adaleti alamadılar.”

FBI ve Polisin Kanıtları Gizlediği Ortaya Çıktı

Manhattan bölge savcılığı ve bu iki kişinin avukatları tarafından ortaklaşa yürütülen 22 aylık bir soruşturma ile dönemin savcılarının, Federal Soruşturma Bürosu (FBI) ve New York Polis Departmanı'nın (NYPD) önemli kanıtları sakladıkları tespit edildi. Bu kanıtlar açıklanmış olsaydı, muhtemelen bu kişiler de beraat etmiş olacaktı.

Suikast Nasıl Gerçekleşti?

Malcolm X, 1964 yılına kadar içinde bulunduğu (Nation of Islam) İslam Milleti'nden ayrıldıktan bir yıl sonra, Audubon Balo Salonu'nda planladığı konuşmasının konusu olan Afro-Amerikan Birliği Teşkilatı adlı yeni bir grubun misyonunu tanımlamaya başlamıştı.

Ancak konuşmaya başladıktan kısa bir süre sonra, hamile karısının ve üç kızının önünde sahneye çıkarak kendisine ateş eden ve onu şehit eden üç silahlı kişinin saldırısına uğradı. Suikasta uğradığında 39 yaşındaydı.

Diğer isimlerin yanı sıra o zamanlar Talmadge Hayer olarak bilinen Halim, balo salonunda kalçasından vurularak yakalandı. O zamanlar Norman 3X Butler olarak bilinen Muhammed Aziz beş gün sonra tutuklandı ve Thomas 15X Johnson olarak bilinen Halil İslam bundan beş gün sonra tutuklandı. Bir hafta içinde, hepsi İslam Milleti üyesi olan üç adam cinayetle suçlandı.

1966'daki duruşmada savcılar, bir zamanlar Malcolm X'in şoförü olan Halil İslam'ı pompalı tüfek patlamasını ateşle-

yen suikastçı olarak seçtiler. Halim ve Muhammed Aziz'in tabancalarını ateşleyerek destek oldukları söylendi. On görgü tanığı, İslam'ı, Aziz'i veya her ikisini de gördüklerini söyledi.

Ancak tanık ifadeleri çelişkiydi ve Muhammed Aziz ya da Halil İslam'ı cinayetle, hatta suç mahalliyle ilişkilendiren hiçbir fiziksel kanıt yoktu. Her iki adam da, eşlerinin, arkadaşlarının ve diğerlerinin ifadeleriyle desteklenen güvenilir mazeretler sundu.

Halim, duruşma sırasında ikinci kez kürsüye çıkıp suçunu itiraf ettiğinde, diğer iki sanığın masum olduğu konusunda ısrar etti.

11 Mart 1966'da üç sanık da suçlu bulundu ve bir ay sonra ömür boyu hapse mahkum edildi.

O zaman bile, kanıtlar zaten davanın başka bir teorisine işaret ediyordu. Onlara karşı açılan dava başından beri şüphelerle doluydu ancak kimse gerçeği ortaya çıkarmak için uğraşmadı.

Netflix Belgeseli İle Tekrar Gündeme Gelmişti

Suikasta ilişkin Netflix'te yayınlanan belgesel davanın akışını etkiledi. 2020'de yayınlanan belgeselde, Malcolm X'in katillerinin New Jersey eyaletinde yaşayan “Nation of Islam” üyeleri olduğu, Aziz ve İslam'ın haksız yere hapis yattığı anlatılıyordu.

Malcolm X suikastı, siyahi Müslümanlar ve tarihçiler arasında uzun yıllardır tartışılan bir konu oldu.

Bir kısım sivil insan, bir grup amatör araştırmacı ve gazeteciler davanın peşine düşerek olayları açıklığa kavuşturmak için çabaya girişti. Bu sivililerin en önemlilerinden biri, geçen yılın başlarında Netflix belgesel dizisine ev sahipliği yapan Abdur-Rahman Muhammed'di.

Belgeselin yayınlanmasının ardından Manhattan Bölge Savcısı Vance, dava ile ilgili yeni deliller ortaya çıktığını ileri sürerek davayı üstleneceğini ve tekrar açacağını duyurdu.

Bugün alınan karar neticesinde Malcolm X cinayetinden suçlu bulunan iki sanığın suçlarının düşürüldüğü ve aklanmaları açıklandı.

Malcolm X'in ABD hükümeti, bir kolluk birimi ya da istihbarat örgütleri tarafından öldürüldüğü iddiaları öne çıkmıştı. Cinayetin üzerindeki sır perdesi 56 yıldır kalkmadı. Malcolm X'i kimin öldürttüğü konusu, cinayetin üzerinden 56 yıl geçmesine rağmen tam olarak açıklığa kavuşmuş değil.

Daha Ne Olması Gerekiyor?

• 04 KASIM

İsrail rejimi tüm kırmızı çizgilerimize saldırıyor... Filistin’de yaşananlar büyük bir savaşın habercisi olarak görülüyor... İslam ülkelerinin yöneticileri ise adeta uyuyor...

Bekir Şirin

İşgalciler, Hz. İbrahim Camii’nde dans edip şarkılar söylerken Hz. Yusuf’un kabrine de saldırmaya yeltendi. Kudüs’te bulunan Yusufiye Mezarlığı’ndaki kazı çalışmaları da sürüyor. Kısacası İşgalci İsrail rejimi, Siyonist emelleri doğrultusunda Filistin’e yönelik saldırılarını dört bir koldan yürütmeye devam ediyor. Filistin topraklarında gerçekleşenler yürekleri sızlatırken zihinlerde, “Müslüman ülkelerin idarecilerinin Mescid-i Aksa ve Filistin için harekete geçmesi için daha ne olması gerekiyor” sorusu yer alıyor.

İsrail işgali altında bulunan Filistin topraklarında oldukça zor günlere şahit olunuyor. İsrail rejimi, Siyonist emelleri doğrultusundaki çalışmalarına hız verirken yaşananların Filistin direnişi ile işgal güçleri arasında yaşanabilecek büyük bir savaşın başlamasına sebep olabileceği düşünülüyor. Müslümanların tüm kırmızıçizgilerini aşmak için uğraşan İsrail güçlerinin faaliyetlerine karşı İslam ülkelerinin sessizliği ise can sıkıyor. İsrail’in saldırılarını dört bir koldan yürüttüğü bu süreçte sessiz kalınması hayal kırıklığı oluştururken, “Müslüman ülkelerin idarecilerinin Mescid-i Aksa ve Filistin için harekete geçmesi için daha ne olması gerekiyor” sorusunun cevabı da merak ediliyor.

ŞEYH CERRAH MAHALLESİ GÜNDEMDE YOK

İşgalci İsrail rejiminin Filistin topraklarında attığı skandal adımların başını Şeyh Cerrah Mahallesi’nde yaşananlar çekiyor. İsrail rejimi, “Kudüs’ün Yahudileştirilmesi” projesi kapsamında Müslümanları Şeyh Cerrah Mahallesi’nden çıkarmaya çalışırken Filistinliler tarafından ortaya büyük bir kararlılık örneği konuyor. Filistinlilerin Şeyh Cerrah Mahallesi’nde gerçekleştirdikleri direniş destansı bir nitelik taşıırken İsrail Yüksek Mahkemesi yeni bir rezalet karara imza attı. Buna göre mahkeme İsrail’e bağlı Kudüs Belediyesinin işgal altındaki Kudüs’ün Şeyh Cerrah Mahallesi’nde Filistinlilere ait yaklaşık 5 dönümlük araziye el koymasına onay verdi. Öte yandan İsrail Yüksek Mahkemesi, 4 Ekim’de

Şeyh Cerrah Mahallesi’nde zorla evlerinden çıkarılma tehdidiyle karşı karşıya olan Filistinli ailelere 15 yıllığına “koruyucu kiracılık” önerisinde bulunmuş fakat bu skandal öneri Filistinliler tarafından reddedilmişti. Özetle Şeyh Cerrah Mahallesi’nde yaşananlar büyük bir tehlike arz ederken söz konusu mesele ne yazık ki Müslümanların gündeminde yeterince yer etmiyor.

YUSUFİYE MEZARLIĞI’NDAKİ KAZILAR SÜRÜYOR

Filistin’de yaşanan kritik gelişmeler arasında yer alıp Müslümanların gündeminde yeterince yer etmeyen bir diğer konu başlığını Yusufiye Mezarlığı’ndaki çalışmalar oluşturuyor. İşgal güçlerinin güçleri, işgal altındaki Kudüs’te bulunan Müslüman Yusufiye Mezarlığı’ndaki yıkım çalışmaları günlerdir sürüyor. Filistinliler söz konusu duruma tepki gösterirken İslam âleminin İsrail’i durdurma adına bir an evvel harekete geçmesi gerekiyor. İsrail’in söz konusu alanı Tevat Parkı adını verdiği projeye katmak için uğraştığı bilinirken Filistinli Müslümanlar, İslam aleminden kendilerine uzatılacak bir yardım elini bekliyor. Bu bağlamda geçtiğimiz günlerde gazetemize açıklamalarda bulunan Filistinli anne Ula Nebabte de bu gerekliliği haykırıyor ve “Müslümanlar arasında, insanlar arasında İsrail’e dur diyecek kimse kalmadı mı? Böyle bir insanlık dışı zulme karşı duracak kimse yok mu? İster sokaklara dökülerek, ister hukuki yollara başvurarak bu işgale karşı duracak bir Müslüman kalmadı mı” ifadelerini kullanmıştı.

KUDÜS VE BATI ŞERİA’DAKİ İŞGALCI SAYISI BİR MİLYONA YAKLAŞTI

İsrail rejiminin Filistin topraklarındaki sistematik saldırı alanlarından birini de demografi çalışmaları teşkil ediyor. Batı Şeria ve Kudüs topraklarındaki nüfus dağılımını kendi lehine çevirmek için adımlar atan İsrail rejiminin faaliyetlerine dair yayınlanan bir rapor tehlikenin boyutlarını gözler önüne seriyor. Bu doğrultuda açıklamada bulunan Kudüs Uygulamalı Araştırma Enstitüsü (Applied Research Insti-

tute –Jerusalem) Genel Müdürü Cad İshak, Batı Şeria bölgesinde ve Kudüs'te 199 adet Yahudi yerleşim merkezi ile 220 "otlak kuyusu" diye açılan yerleşim alanı bulunduğunu ve buralarda toplamda 913 bin yerleşimcinin ikamet ettiğini, bunlardan 350 bin kişinin ise Doğu Kudüs bölgesinde yaşadığını söylüyor. İsrail'in Filistin topraklarında oluşturduğu yerleşim birimleri hukuka göre yasa dışı olarak görülse de uluslararası camia söz konusu adımlar karşısında sözlü tepkiden öteye geçmiyor.

HZ. İBRAHİM CAMİİ'NİN BAHÇESİNDE SAYGISIZLIK

* İşgalci İsrail güçlerinin sıkı koruması altında olan sivil işgalciler geçtiğimiz günlerde Hz. İbrahim Camii'ne saldırıda bulundu. İşgalciler, Filistin'in Batı Şeria bölgesinde bulunan El-Halil'deki Müslümanların dördüncü mescidi olan Hz. İbrahim Camii'nin avlusunda yüksek sesle sözde kutlamalar yaptı. Söz konusu olaya ilişkin yayınlanan görüntülerde bir grup işgalcinin caminin avlusunda dans ettiği, şarkı söylediği ve Talmud ayini gerçekleştirdiği görüldü. Öte yandan iki gün önce de İsrail güçlerinin koruması altında olan onlarca işgalci Yahudi, Filistin'in Batı Şeria bölgesinde yer alan Nablus'ta bulunan Hz. Yusuf'un mezarına baskın düzenlemeye çalıştı. Baskın girişiminde bulunan İsrail güçleriyle Filistinli gençler arasında çatışma yaşandı.

MESCİD-İ AKSA'YA YÖNELİK SALDIRILAR RUTİNLEŞTİ

* Filistin'in Kudüs şehrinde bulunan ve Müslümanların ilk kiblegahı olma özelliğine haiz olan Mescid-i Akşa'ya yönelik her gün en az bir saldırı gerçekleştiriliyor. Mescid-i Akşa'yı zamansal ve mekansal olarak bölmek için uğraşan işgalciler bu emelleri doğrultusunda mübarek alana her gün baskınlarda bulunuyor. İşgalci Yahudilerin Mescid-i Akşa'ya yönelik saldırıları rutin bir hal alırken Müslümanların söz konusu durumu kanıksamış olmasından endişe ediliyor. Öte yandan Mescid-i Akşa'ya yönelik saldırıların tehlikesine dikkat çeken Filistinliler İsrail'in adımlarının büyük bir savaşın habercisi olabileceğini söylüyor. Bu bağlamda geçtiğimiz günlerde bir açıklama yapan Kudüs Vakfı ve Mescidi Akşa İşleri Müdür Yardımcısı Nacih Bukeyrat da bu ihtimale dikkat çekerek dikkat çeken sözler sarf etti. Filistin Enformasyon Merkezi'ne röportaj veren Bureykat, Mescid-i Akşa'da olup bitenlerin başı bilinen fakat sonu bilinmeyen dini bir savaşın başlangıcı olduğunu belirterek, bu savaşın hiçbir zaman işgalcinin lehine olmayacağını belirtti.

Fas, İşgalci İsrail'le Silah Anlaşması Yaptı

● 25 KASIM

Fas, işgalci İsrail'le silah anlaşması yaparak Arap ülkeleri arasında bu alanda da bir ilki gerçekleştirdi. Üstelik anlaşmanın Fas'ın Cezayir ile büyük kriz yaşadığı döneme denk gelmesi ise dikkatlerden kaçmadı. Cezayir ise bölgede İsrail'e ve işgaline karşı çıkan en önemli ülke olarak duruyor.

Muslim Port Haber Merkezi

İsrail işgal yönetiminin Savunma Bakanı Benny Gantz'ın Fas'ın başkenti Rabat'a yaptığı ziyareti sırasında dün Fas ve işgalci İsrail, askeri ve güvenlik iş birliği alanında bir mutabakat zaptı imzaladı.

Bu anlaşma İsrail işgal yönetimi ve Arap bir devlet arasında türünün ilk örneği sayılıyor. Anlaşmaya Fas Ulusal Savunma İdaresinden Sorumlu Bakan Abdullatif Loudiyi ve İsrail işgal yönetimi Savunma Bakanı Gantz imza attı.

Amerika Dışişleri Bakanı Blinken'in aracı olmasıyla gelişen ziyarette varılan söz konusu anlaşmanın Fas ile Cezayir arasındaki ilişkilerin gerildiği bir sırada yapılması ise dikkatlerden kaçmadı.

İsrail tarafından yapılan açıklamaya göre anlaşma, "bölgedeki tehditler ve zorluklar" karşısında Fas ve İsrail arasında "tüm biçimleriyle" güvenlik iş birliğini yansıtıyor. Anlaşma, Fas'ın operasyonel planlama ve araştırma ile geliştirmede iş birliği yapılmasının yanı sıra yüksek teknoloji İsrail güvenlik ekipmanını kolay bir şekilde edinmesine olanak sağlayacak.

Bu anlaşma, İsrail ve Fas'ın, ABD'nin Fas'ın Cezayir destekli Polisario Cephesi ile paylaşmadığı Batı Sahra üzerindeki egemenliğini tanıdığı üçlü bir anlaşma uyarınca ilişkilerini normalleştirmesinden bir yıl sonra geldi.

Gantz, anlaşmayı "görüş alışverişinde bulunmamızı, ortak projeler başlatmamızı ve İsrail'in Fas'a ihracat yapabilmesini sağlayacak çok önemli bir konu" olarak nitelendirdi.

Kraliyet Silahlı Kuvvetleri'ne ilişkin gelişmeleri aktaran Far-Maroc'un Facebook hesabı üzerinden verdiği bilgiye göre mutabakat zaptı, "iki ülkenin istihbarat ve güvenlik birimleri arasında resmi kanallar oluşturarak", endüstriyel ve teknik iş birliği için zemin hazırlayıp, karşılıklı ziyaretler ve ortak askeri tatbikatlar yapılarak askeri, güvenlik ve istihbarat alanlarında iş birliği yapılması için bir çerçeve oluşturuyor.

Bu bağlamda, Fas'ın Güney Bölgesi Komutanı ve Kraliyet Silahlı Kuvvetleri Genel Müfettişi Korgeneral Dokour Darmi Belhir el-Faruk, Kraliyet Silahlı Kuvvetleri Başkomutanı ve Genelkurmay Başkanı Fas Kralı 6. Muhammed'in talimatıyla dün İsrail işgal yönetimi Savunma Bakanı'nı Rabat'taki Kraliyet Silahlı Kuvvetleri Genelkurmay Karargahı'nda kabul etti.

Taraflar, imzalanan askeri iş birliği anlaşması çerçevesinde Fas ve işgalci İsrail arasındaki askeri iş birliği konularını ele aldılar.

Far-Maroc'un aktardığına göre, İsrail işgal yönetimi Savunma Bakanı'nın Fas'a yaptığı ziyaret, Fas'ın, İsrail işgal yönetiminin genel olarak silahlanma alanında ve özel olarak her türlü insansız hava aracı (İHA) üretimi alanında biriktirdiği büyük askeri deneyimden faydalanması için bir fırsat olacak. Siteye göre Fas kendi topraklarında 'drone' sanayisini geliştirmek istiyor ve İsrail bu alandaki tecrübesini paylaşmaya hazır.

Gantz, Fas'ın ölen kralları 5. Muhammed ve 2. Hasan'ın Rabat'taki mezarlarını da ziyaret etti.

İsrail işgal yönetimi Savunma Bakanı'nın dün akşam (Çarşamba) Rabat'ın bitişiğindeki Salé'deki Birinci Paraşüt Piyade Tugayı'nın karargahını ziyaret etmesi planlanıyordu.

Gantz, salı akşamı uçağı Tel Aviv'deki Ben Gurion Havaalanı'ndan kalkmadan önce yaptığı açıklamada ziyaretten "bir İsrail Savunma Bakanı'nın Fas'a yaptığı ilk resmi ziyaret olması nedeniyle tarihi bir nitelik kazanan önemli bir ziyaret" olarak bahsetti.

Siyonist bakanın Fas Dışişleri Bakanı Nasır Burita'nın yanı sıra Fas Araştırma ve Dökümantasyon dış istihbarat biriminin (DGED) Genel Müdürü Muhammad Yasin el-Mansuri ile bir araya geldikten sonra Ed-Daru'l Beyda (Kazablanka) kentindeki bir Yahudi sinagogunu da ziyaret ederek Fas gezisini tamamlaması bekleniyor.

Fas ve İsrail, 1993 yılında İsrail ile Filistin Kurtuluş Örgütü (FKÖ) arasında imzalanan Oslo Anlaşmaları'nın ardından, diplomatik ilişkiler kurmuş ancak 2000 yılında patlak veren İkinci İntifada'nın bastırılmasıyla Rabat aralarındaki ilişkiyi kesmişti.

Taraflar ilişkilerini geçen yılın sonlarında yeniden başlattı. Böylece Fas, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE), Bahreyn ve Sudan'dan sonra 2020 yılında ABD gözetiminde İsrail ile ilişkilerini normalleştiren dördüncü Arap ülkesi oldu.

Gantz'ın Rabat'a gelişinin arifesinde ABD Dışişleri Bakanı Antony Blinken ve Faslı mevkidaşı Burita'nın pazartesi günü Washington'da yaptıkları görüşmede, Fas ve İsrail arasındaki ilişkilerin "sürekli derinleştirilmesini" vurguladı.

Etiyopya'da Çatışma, Kriz ve Türkiye'nin Hassas Rolü

● 27 KASIM

Etiyopya... Müslüman nüfusunun çokluğu ve özellikle Müslüman ülkelerce kuşatılmışlığı nedeniyle ortaya çıkacak bir istikrar sorununun Müslümanların işine gelmesinden endişe edildiğinden Batı eliyle yapılandırılmış yönetim ve görece istikrar geçmiş dönemlerden itibaren desteklenmektedir.

Muslim Port Haber Merkezi | İsmail Mansur Özdemir

1.Etiyopya'nın Güncel Siyasi ve Sosyal Durumu

Etiyopya Doğu Afrika'nın bütünlüğü içerisinde ele alınması gereken Doğu Afrika'nın önemli ülkelerinden birisidir. Doğu Afrika'nın İslam ağırlıklı medeniyet dokusu içinde Hıristiyanlığın dikkat çekici varlığı ve özellikle iktidardaki gücü ile de stratejik bir siyasal anlam taşır. Müslüman okyanusunun Hıristiyan adası olarak algılanması nedeniyle Batılı Ülke ve kuruluşların da önemli bir operasyon merkezi olarak öne çıkmaktadır. Özellikle Afrika Birliğinin merkezini bu ülkede bulunması, Uluslar arası kuruluşların ve yardım çalışmalarının bu ülkeden yapılması ve özellikle dini temelli misyon faaliyetleri içinde bölgenin tercih edilmesi ülkenin hassas durumunun önemli göstergeleridir.

Etnik ve dinsel açıdan çok çeşitlilik arz eden ülkede 9 etnik bölgeden bahsedilebilir. Her bölgenin kendi dili olmakla birlikte 80 dilin konuşulduğu ülke tam bir etnik ve kültürel atlas özelliği taşımaktadır. Bu çeşitliliğe rağmen göreceli bir istikrar ve güvenliğin Batılı güçlerin eliyle sağlandığı da söylenebilir. Müslüman nüfusunun çokluğu ve özellikle Müslüman ülkelerce kuşatılmışlığı nedeniyle ortaya çıkacak bir istikrar sorununun Müslümanların işine gelmesinden endişe edildiğinden Batı eliyle yapılandırılmış yönetim ve görece istikrar geçmiş dönemlerden itibaren desteklenmektedir. Bu görece istikrar hali bazı zamanlarda dar boğaza girdiğinden Batılı ülkelerin uluslararası kuruluşlar eliyle bölgede çok boyutlu çalışmalar yapmak zorunda kaldığı söylenebilir. Zira ülke içindeki istikrar kadar bölge bütünlüğünde ki Etiyopya gerçeği batı açısından ihmal edilebilecek durumda bulunmaktadır.

Bölgedeki önemli sorun alanları bulunmaktadır. Etnik çeşitliliğin yanında katı sosyal sınıfsal farklılıklar nedeniyle sert toplumsal kopuşlar görülebilir. Orta sınıfın bulunmadığı ülkede ağır yoksulluk ve zenginlik iki kutuplu bir toplumsal yapı ortaya çıkartmıştır. Kalkınma sorunları yanında şehir ve kırsal yaşamı arasında önemli farklılıklar ve kalkınmanın belli bölgede yoğunlaşması ile sosyo ekonomik sorunlarda ortaya çıkmaktadır. Bölgesel kuraklığın sonuçları da ancak dış yardımlar eliyle tolere edilebilmektedir. Dış yardımlar BM başta olmak üzere UNDP,UNSCR,AFA,WFP vb. kuruluşlar ve programlar eliyle koordine edilmektedir. Bölgenin siyasi, politik dini denklemleri ile uluslararası yardım arasında önemli bir illiyet olduğu söylenebilir.

2.Etiyopya'da Nüfus Manipülasyonu

Bölgede dini dağılım ve oransal olarak nüfus konusu sürekli olarak tartışma konusu yapılmaktadır. Müslümanların, Hıristiyanların ve Uluslararası kuruluşların bölge ile ilgili oranlamaları birbirine tutmamaktadır. Bu bilgi kaosu bölgede Hıristiyan nüfusunun istenen düzeyde olmaması nedeniyle özellikle yapıldığından Müslüman kuruluşların verdiği rakamlar gerçeğe daha yakındır. CIA'nin web sayfasında Müslümanların nüfusunun %60 olduğu yazılı iken Etiyopya hükümetinin ısrarı ile bu bilgi kaldırılmıştır. Bugün Müslümanların ülkedeki en temel varoluşsal çabaları ülke nüfusundaki gerçek değerlerin tanımlanmasıdır. Bu oransal netleşme ile siyasi ve kültürel temsil talebi arasında önemli bir ilişki olduğundan hükümet hiçbir şekilde Müslümanların bu ve benzeri olarak Müslümanlık kimliği üzerinden var olmalarına imkân bırakmamaktadır. Son dönemde Arap baharı başta olmak üzere Somali ve Sudan gerginliğinde ortaya çıkan hareketliliğin etkisi ile de ülkede bazı siyasi tedbirler alınmaya başlanmıştır.

3.Etiyopya'da Müslümanlara Yönelik Yakın Döneme Kadar Devam Eden Hak İhlalleri ve Yapısal Sorunlar

Etiyopya, Müslüman okyanusunun Hıristiyan adası olarak kalması amacıyla yoğun bir ulusal ve uluslararası mesainin ortaya konulduğu bir ülkedir. Ülkede bitip tükenmeyen yoksulluk problemi ve özellikle Müslümanların yaşadığı bölgelerdeki görece yoksulluk nedeniyle sosyal mobilite sağlanamamakta siyasi elitler tamamen Hıristiyan azınlıklardan çıkmaktadır. Bölgede Hıristiyanlığın tipolojisine bakıldığında Batı Kiliselerinden bağımsız kadim ve kendine özgü karakter taşıyan bir mahiyette olduğu görülür. Dinler arası çatışmanın çok sert seyretmediği ülkede yönetim ağırlıklı olarak Hıristiyanlarda olmuştur. Din konusunda Ülke siyasetinin genel eğilimi siyasi aktörün pozisyonuna göre değişiklik gösterebilir. Ülkede yoğun bir protestanlaşma mesaisi küresel kuruluşlar eliyle ortaya konmaktadır. Bu durum geleneksel Etiyopya kilisesinin ve toplumu rahatsız etmekle birlikte imkân ve sınırlılıklar nedeniyle herhangi bir direnç ortaya koyulmamaktadır. Son dönemde geleneksel Etiyopya kilisesi ile Müslüman toplum arasında iki dini toplumun da yaşanmışlıkları üzerinden bir yakınlaşma olduğu söylenebilir.

Şehir ve yönetim Hıristiyanların elinde olmakla birlikte taşrada Müslümanlar daha yoğundur. Şehir hayatındaki hakim durum nedeniyle okur yazarlık ve eğitim durumu oranları Hıristiyanların lehinedir. Bu durum Müslümanların aleyhine olmak üzere fırsat eşitliği sorunu gibi önemli bir insan hakkı ihlali getirmektedir. Hıristiyanlar lehinde pozitif avantajların oluşması ile de zamanla Hıristiyan toplumla Müslümanlar arasında fırsat eşitliği açısından büyük bir fark oluşturmuştur. Şehir ve Yönetim kimde ise modern hayata ait kurumlar ve uluslararası fırsatlar da onun lehine gelişmektedir. Ülkede bu gayri adil döngünün ortadan kalkmasına yönelik olarak Sudan, Mısır, Pakistan, Hindistan, Güney Afrika ve yeni dönemde Türkiye'ye yoğun bir Müslüman öğrenci akışı olmaktadır. Bu durumun on yıllık zamana yayılarak yaygınlaştırılması ve bölgede Müslümanların lehine bir okuryazarlığın ve yüksek öğretimin oluşturulması büyük fırsatlar oluşturabilecektir. Eğitim yoluyla sağlanan kültürel düzey ve Müslüman entelektüel sınıfın oluşmasıyla Müslüman toplumun kendini ifade ve temsil konusundaki kaynak ve fırsatları genişleyecektir.

Ülkede Müslümanların lehine oluşabilecek her türlü fırsat değerlidir. Müslümanlar oransal avantajlarını birde başka fırsat ve yeteneklerle buluştururlarsa Etiyopya'da Müslüman toplumunun kültürel, sosyal ve siyasi temsilinde önemli değişimler yaşanabilecektir.

4.Etiyopya'da İslam Toplumunun Küresel/Mahalli Bir Problemi Olarak AHBAŞ Sürecinde Yaşananlar

2012 sonrasında ülkedeki İslami din algısının dönüştürülmesine yönelik olarak hükümet eliyle gayri İslami eğilimleri olan Ahbaş hareketi ülkede Yüksek İslam Konseyinin başına getirilmiş ve dini hayat Ahbaş'lar eliyle fesada uğrattılmaya çalışılmıştı. İslam'ın temel esaslarını sorgulayan ve adeta tevhit temelinden kopuk bir dindarlık özellikle dış güçler eliyle bölgeye yerleştirilmeye çalışılmıştır. Yapısal olarak diyalogculuk temelinde küresel projenin bölgesel bir yansımasıdır. Finans kaynağını İsrail'den alan yaklaşım geleneksel İslami anlayışı örseleyen bir mahiyettedir. Ehli Sünnet ulemasının ve makul dini grupların bu hareket ile ilgili yaklaşımları oldukça olumsuzdur. Etiyopya'dan başlayarak Afrika'ya yaygınlaştırılmak istenen Ahbaş hareketi Afrika İslam'ı için büyük bir tehdittir. Etiyopya da Müslüman toplum bu oluşuma hep birlikte itirazda bulundu. Bölgenin kadim dindarlık geleneği ile tezat oluşturan bu durum Etiyopya Müslümanları için ortak bir itiraz noktası olmuştur. Etnik olarak çeşitlilik gösteren Müslümanlar söz konusu olan İslam dini olduğunda ortak bir tutum oluşturabilmektedir. Ahbaş meselesi Etiyopya Müslümanları ve Etiyopya hükümeti açısından karşılıklı bir irade testine dönüştürülmüş ve buna bağlı olarak itiraz ve eylemler artarak devam etmiştir.

Nispeten son yıllara bakıldığında gerilim ortamında nisbeten rahatlama görülmüştür. Ahbaş meselesi Etiyopya Müslümanlarını çok yormuş bir meseledir. Etiyopya Müslümanları mazbut tabiatları ile agresif bir eğilim içine girmeme konusunda gayretli bir tutum ortaya koymuşlardır. Özellikle Somali bölgesindeki radikal yapıların bölgeye intikal etmemesi konusunda özen içinde hareket etmektedirler.

5.Etiyopya'da Uluslararası Yardımın Karakteri

Etiyopya Yoksulluk ve Kuraklıkla birlikte gelen hastalıklar başta olmak üzere pek çok sorunla uğraşmak zorunda kalan bir Afrika ülkesidir. Bu sorunların giderilmesine yönelik ulusal tedbirlerden ziyade dış yardımlara muhtaç bir görüntüdedir. Siyasi amaçlarının da göz ardı edilmediği uluslararası yardımların en önemli bölgesidir. Özellikle Afrika Birliğinin de bu bölgede olması ile görece istikrarın dış yardımlarla sağlandığı söylenebilir. Bu yardımlar genellikle Hıristiyanların yaşadığı bölgelerde olmakta ve yatırım ağırlıklı programlar Etiyopya devletinin koordinesinde gerçekleşmektedir. World Food Program başta olmak üzere bütün uluslararası kuruluşlar bölgede çalışmaktadır. Bunun yanında bazı ülkelerin özellikle bölgede müdahil olduğu ve yardım dışı alanlara da girdikleri söylenebilir. Özellikle USA,

İsrail, İngiltere, Çin, Almanya dikkat çekici ülkelerdir. Bu ülkelerin bölgesel misyon faaliyetleri dışında siyasi, kültürel ve özellikle askeri faaliyetler içinde bu ülkede buldukları söylenebilir. Özellikle AMISON Afrika Birliğinin desteklenmesi çalışmaları kapsamında Etiyopya'nın bölgede üstlendiği rol fonlanmıştır. Büyük güçler Uluslararası yardım ve bölgesel yatırımlarda bir bütünlük içinde görülseler de bölgede rol alma konusunda gizli bir rekabetin olduğu da görülmektedir.

Misyonerlik çalışmalarının kurumsal merkezleri yanında en büyük bölgesel kiliselerde Etiyopya'nın başkenti Addis Ababa'da bulunmaktadır. Bu kiliseler genellikle yerli nitelikte sayılabilecek kiliselerdir. Etiyopya yönetimi dine ve kiliseye müdahale etmeme yönünde bir eğilim içindedir. Geçmişte yaşanan önemli bir kriz büyük etki bırakmıştır. Geçmiş hükümetlerden biri, kilisenin en yüksek temsil makamı olan patriği görevden alarak kendi istediği bir atamayı yapmasıyla Hıristiyan toplumun öfkesinin muhatabı olmuştur.

Batılı kuruluşlar yanında Müslüman kuruluşlar açısından da Etiyopya önemli bir yardım evrenidir. Bu yardımlar teknik ve insani yardımlar ve dini temelli yardımlar olarak ele alınabilir. Müslüman ülkeler ve Müslüman kuruluşlar yoluyla özellikle IDP (İslamic Development Bank) eliyle yapılmış pek çok kurumsal çalışma da mevcuttur.

Etiyopya'da Nisan 2018 tarihli yeni hükümetin ardından gözle görülür nitelikte değişimler yaşanmıştır. Bu değişim tüm alanlarda ortaya çıktığı söylenebilir.

6. Abiy Ahmed Ali'nin Başbakanlığı ve Değişen Etiyopya

Etiyopya Başbakanı Hailemariam Desalegn, başbakanlık görevinden ve EPRDF liderliği görevinden istifa ettiğini açıklamasının ardından Etiyopya'da bir idari ve siyasi kriz ortaya çıkmıştı.

Farklı eyaletlerden dört partinin oluşturduğu iktidar koalisyonu Etiyopya Halkları Devrimci Demokratik Cephesince (EPRDF) gerçekleştirilen konsey toplantısında, koalisyonun başına Oromo Halklarının Demokratik Örgütü (OPDO) Başkanı Abiy Ahmed Ali'nin (42) geçmesi kararlaştırılmıştı.

Cephe etnik çeşitliliğin olduğu Etiyopya'nın önemli dört siyasi etnik yapısından teşekkül ediyor. Oromo Halklarının Demokratik Örgütü (OPDO), Tigray Halk Kurtuluş Cephesi (TPLF), Amhara Ulusal Demokratik Hareketi (ANDM), ve Güney Etiyopya Halkları Demokratik Hareketi'nden (SEPDM) meydana gelen Koalisyonun başına geçen Abiy Ahmed'in başbakanlığa geçmesi ile son 27 yıllık EPRDF yönetiminde ilk kez Oromolu bir isim başbakan oldu.

EPRDF'in başına geçen Abiy Ahmed Ali, ülkede yıllarca ordu içerisinde görev yaptıktan sonra yarbaylığa yükselmiş ve siyasete girerek Bilim ve Teknoloji Bakanı olarak görev yapmıştır. Ahmed, son olarak Oromiya Eyaleti Başkanı Lemma Megersa'nın yardımcılığını üslenmişti. Abiy Ahmed'in en dikkat çeken özelliklerinden biri de babasının Müslüman, annesinin ise Hristiyan olması oldu. Bu durum, karma dinsel bir yapıda olan Etiyopya'da farklılıkları buluşturacak bir fırsat olarak algılanmıştır.

6.1. Abiy Ahmed Ali'yi Başbakanlığa Hazırlayan Olumsuz Şartlar

Abiy Ahmed'in Başbakanlığını getiren süreç son dönemde Etiyopya'da tüm alanlarda istikrarın kaybolması olmuştur. Etnik federalizmin uygulandığı Etiyopya'da komünist Derg rejiminin 1991'de yıkılmasından bu yana iktidarda bulunan EPRDF, başbakanın istifası sonrası olağanüstü hal ilan etmişti. Etiyopya hükümetinin Oromiya eyaletindeki tarım arazilerini kamulaştırarak başkent Addis Ababa'nın sınırlarını genişletmeye çalışması sonucu Aralık 2015'te Oromiya'da başlayan gösteriler Amhara eyaletine de yayılmıştı. Protestolar sonrası çok sayıda muhalif isim, gazeteci ve aktivist tutuklanmıştır. Dini yaşam alanında da istikrarın bozulması pek çok olayı beraberinde getirmiştir. Müslümanlar Ahbaş olayı ve ona bağlı gelişmelerden etkilenirken, Hristiyanlarda geleneksel Etiyopya kilisesini örseleyen Protestanlaştırıcı iktidar eğilimlerinden çok fazla rahatsızlık duymaktadır. Bunun yanında ülkede sosyal politika uygulamalarında yaşanan sorunlar da Etiyopya istikrarını tamamen ortadan kaldırdı. En küçük azınlık gruplardan biri olan Tigray hakimiyeti de ülkede büyük siyasi tartışmalara sebebiyet oluşturdu.

6.2. Abiy Ahmed Ali'nin İktidar Süreci ve İlk Dönem Uygulamaları

6.2.1. Ülke İçindeki Uygulamalar

Abiy Ahmed Ali başlangıçta karma nitelikli bir dinsel kimlik taşıdığı için ve özellikle Oromiyeli olduğu için geniş bir toplumsal mutabakatın ismi olarak etnik kimlikleri aşan bir hüsnü kabul görmüştür. Asker kimliği yanında, başarılı bakanlık ve bölgesel Başbakan yardımcılığı süreci de dikkatlerin üzerinde toplanmasını sağlamıştır. Fakat bu sürecin asıl odak noktası iktidar koalisyonunun ortak önerdiği bir isim olmasıdır. Pek tabii yıllardır iktidara susayan Oromo'ların içinden çıkmış olması da onun için önemli bir avantaj oluşturmuştur.

Abiy Ahmed Ali, genç ve enerjik bir görünüm ortaya koymaktadır. Katılımcı ve demokratik yöntemleri esas alan yönetim tipi ile her sosyal katman tarafından önceleri benimsenmiştir. Toplumun tüm sınıfları ve grupları ile etkileşim

içinde olan çok partili Etiyopya'da herkes ile istişare etme konusunda gayret göstermektedir. Etiyopya'nın yeniden kalkınmasına yönelik bir çaba içinde olduğu yakinen gözlenmektedir. Bir yılı aşan Başbakanlık döneminde tüm sektörlerde hatırı sayılır gelişmeler olduğu söylenebilir.

Göreve gelir gelmez ilk ve en önemli uygulaması siyasi ve demokratik talepleri nedeniyle tutuklu olan tüm mahkumlara af getirmesi olmuştur. Bu mahkumların bir kısmının siyasi rakipleri olmasına da aldırış etmemiş, bazıları ile de birlikte çalışma yolunu tercih etmiştir. Etiyopya içinde var olan bölgesel gerginlikler konusunda aldığı inisiyatif çok anlamlıdır. Özellikle kriz OGADEN bölgesindeki Ogaden National Liberatin Front (ONLF) adlı silahlı yapı ile yaptığı müzakereler neticesinde yapı kendini fes ederek siyasi partiye dönüşme kararı almıştır. Bunun dışında farklı lokal agresif gruplarla yaptığı görüşmelerle demokratik bir Etiyopya'nın önünü açtığı ifade edilebilir.

Etiyopya'nın %60'a yakını Müslümandır. Bu büyük nüfus şu an kadar hep örselenmiştir. Bu durumun ortaya çıkmasında küresel çalışmaların da etkili olduğu söylenebilir. Ahbaş süreci ve Envar mescidi etrafında ortaya çıkan olaylar neticesinde binlerce Müslüman tutuklanmıştır. İslami eğitim ve davet çalışmaları yanında Müslümanlara ait Sivil kuruluşlar çalışamaz hale getirilmiştir. Ayrıca bazı bölgelerde Müslümanlara kurulan kumpaslarla (evlerine ve iş yerlerine bırakılan silahlarla) tutuklamalar gerçekleştirilmiştir. Abiy Ahmed Ali göreve gelir gelmez ilk iş olarak Müslümanların salınvermesini sağlamıştır. Başbakanın babasının Müslüman olması da Müslüman toplumda olumlu bir algıya sebep olmuşsa da süreç içerisinde verilen sözlerin tutulmaması ve demokratikleşme sürecinin tamamlanması ile beklentiler belirsizliğe dönmüştür.

Abiy Ahmed Ali'nin en önemli adımlarında birinin de ülke içi kalkınma olduğunu ifade etmek gerekir. Kendisi de orta halli bir aileden gelen Ahmed'in yoksul mahallelere yaptığı ziyaretler ve yaptığı açıklamalar oldukça büyük ses getirmiştir. Yoksul insanları odaklayan politik gayretleri toplumdan büyük ilgi görmüşse de son dönemde ortaya çıkan savaşın etkisi ile Etiyopya çok derin bir ekonomik kaosun içine sürüklenmiştir.

6.2.2. Müslümanlarla İlişkiler ve Değişen Şartlar

Müslüman topluluklar Abiy Ahmed Ali'nin iktidar döneminde siyasallaşma konusunda bazı fırsatlara sahip olmaktadır. Abiy Ahmed'in demokratikleşme programı çerçevesinde tüm eyaletlerde ve merkezde pek çok partinin kurulduğu söylenebilir. Bu partilerin bir kısmı Müslümanlar tarafından oluşturulmuş, bazı siyasi partiler de karma ola-

rak yapılandırılmıştır. Tartışmasız Etiyopya halkının ortak sorunları vardır. İdeolojik bir ortak program çerçevesinde kurulan partilerde Etiyopya halkının ortak sorunlarına karma bir insan yapısı ile yönelen önemli siyasi hareketlerden biri de FREEDOM AND EQUALİTY PARTY'dir. Türkiye mezu- nu Dr. Abdulkadir Adem'in girişim ve gayretleri ile kurulan parti Oromiye merkezli olmakla birlikte ülkenin tümünde etki yaratmaya yönelik bir siyasi duruştur. Türkiye ve dünyanın pek çok yerinde eğitim almış olan Abdulkadir Adem önemli bir entelektüel ve Etiyopya Müslümanlarının önem verdiği bir liderdir. Abdulkadir Adem Türkiye'de bulunduğu dönemde Türkiye'nin demokrasi yapısını ve çok partili siyasal sistemini yakinen analiz etmiş bir Türkiye dostudur. Abiy Ahmed'in sıkça başvurduğu bir isim olan Abdulkadir Adem eliyle kurulmuş olan PDN NGO üst çatısı ise Etiyopya halkına 90'a yakın Sivil Kuruluş marifetiyle önemli katkılar sunmaktadır. Etiyopya'da ki bu demokratikleşme süreci Etiyopya'nın geleceği için önemli bir fırsattır.

Yakın zamana kadar Ahbaş meselesi üzerinde çok yıpranmış olana İslam toplumuna Abiy Ahmed'in çok önemli bir katkı sunduğu iyi bilinmelidir. Ahbaşlar tarafından sevk ve idare edilen Etiyopya İslam Yüksek Konseyi Etiyopya Müslümanları için oldukça önemli bir kuruluştur. En küçük yerleşim bölgesine kadar nüfuz edebilen bu yapı Etiyopya Müslümanlarının en önemli dini idari mercii'dir. Bu yapının sapkın bir yapı olan Ahbaşlar tarafından kontrol altında tutulması Etiyopya Müslümanları için oldukça önemli bir handikapı. Başbakanın bu konuda aldığı inisiyatif oldukça değerlidir. Etiyopya halkının değerlerine ve İslam'ın temel kaidelerine uygun olmayan Ahbaş hareketi ve kadroları görevden uzaklaştırılarak yerine Etiyopya Müslümanlarının tümünün bir dini otorite olarak kabul ettiği Müftü Hacı Ömer'in seçilmesi imkânı oluşturulmuştur. Uzun zamandır büyük sıkıntı içinde olan Etiyopya Müslümanları için bu büyük bir zafer olmuştur. Ayrıca Üstad Bedru gibi önemli İslam alimler'inin çalışmalarına ve irşat faaliyetlerine müsaade edilmiştir.

Uzun zamandır Etiyopya'da Müslümanların ihtiyacı olan Faizsiz Bankacılık konusundaki çalışmalar artmıştır. Daha önceki dönemde çalışmaları durdurulan ve kaynaklarına el konulan ZEMZEM BANK'ın yeniden çalışmalarına başlaması sağlanmıştır. Hisse satışının devam ettiği Banka yakında büyük ve güçlü bir zincirle çalışmalarını yaygınlaştıracak. Malezya, Türkiye, Katar ve Endonezya'da ki modellerin incelendiği bir Faizsiz Bankacılık modeli konusunda çalışmalar hızla devam etmektedir. Çok yakın zamanda pek çok faizsiz bankanın açılacağı müjdelenmektedir.

Abiy Ahmed Ali iktidarında Müslümanlar geçmiş dönemle- re nazaran oldukça rahat durumda bulunmaktadır. Dini

yaşamlarında ki rahatlama yanında, siyasi çalışmalar içine girmiş olmaları da Etiyopya Müslümanlarının geleceklere için bir fırsat olarak görülmektedir.

Fakat süreç içerisinde taahhütlerin gerçekleşmemesi sebebiyle bir belirsizlik ortaya çıkmıştır.

6.2.3. Dışarıda Atılan adımlar

Etiyopya tartışmasız Afrika'nın en önemli ülkelerinden biri. Onun ne kadar özel bir ülke olduğu Afrika Birliği'nin merkezinin de orada olmasından anlaşılır. Hristiyanlık tarihi içinde ki özel yeri de Etiyopya'yı Batı nezdinde oldukça değerlidir. Müslümanların ilk hicretini Habeşistan'a yapmaları nedeniyle Müslümanlar içinde tartışmasız çok önemli. Ayrıca yüksek bir nüfus oranına sahip Müslümanlar nüfusu Etiyopya'yı yakinen takip etmeyi Müslümanlar açısından zorunlu kılmaktadır. Tarihi serüveni ile de oldukça önemli olan bu Afrika ülkesinin Dünya ile de geniş bir etkileşim içinde olduğunu söylemek mümkün. Bir dönem sosyalist yönetimi ile Dünya'nın belli bölgeleri içinde anlamlı bir noktadadır. Etiyopya yönetimleri tarihsel serüvenleri boyunca bu çeşitliliği denge siyaseti ile götürmeyi bilmişlerdir. Bunun en dikkat çekici sonucu olarak ta Etiyopya Afrika'nın sömürge olmayan tek ülkesidir. Etiyopya bu denge siyasetini bugünde devam ettirme gayreti içindedir.

Abiy Ahmed Ali hükümeti bu çerçevede tüm dünya ile barış mesajları üzerinden bir diplomatik duruş tercih etmiştir. Özellikle Çin ve ABD ile ilişkisinde rekabetin tam göbeğinde olmasına rağmen ilişkilerini başarı ile götürmektedir. Bu tarafların tercih konusunda yaratacakları baskıya kadar devam edebilecek bir durumdur. Bu baskıyı yaratacak tarafın kaybetme tehlikesi nedeniyle taraflar mutedil bir ilişkiyi tercih etmektedir. Özellikle ABD ve İsrail bölge 'deki kritik yatırımları nedeniyle ve Etiyopya'daki varlıklarını tehlikeye atacak adımlar ortaya koymamaktadırlar. Yakın zamanda Etiyopya havayollarına ait ABD yapımı bir uçağın düşmesi ile Etiyopya güçlü bir inisiyatif olarak ABD'den uçak alımını durdurmuştur. Bu ince diplomatik bir hamle olarak Etiyopya'nın dış politik bağımsızlığının bir görünümü olarak okunabilecektir.

Diğer taraftan Çin'in bölgede ki artan gücüne kayıtsız kalmazken tek yönlü bir etkiyi ortadan kaldıracak adımlar attığı da görülecektir. Tüm ihtiyaçlarını şartsız kabul etme eğilimi içinde olan Çin'e alternatif temaslar içinde olması özgün ve bağımsız kalma konusundaki duruşun da bir ifadesidir.

Abiy Ahmed Ali döneminin en dikkat çekici gelişmesi tartışmasız komşu ülkelerle var olan krizler konusunda aldığı pozisyonudur. OGADEN işgali nedeniyle Somali ile ve geçmişte yaşanan krizler nedeniyle Eritre ile devam eden gerilimler

konusunda önemli gelişmeler yaşanmıştır. Bu iki ülkeye yaptığı ziyaretler tarihi bir mahiyette ve çok etkili neticeler ortaya çıkartmıştır.

Güney Sudan konusunda aldığı inisiyatif bölgedeki gelişmelerde önemli bir konum elde edeceğinin göstergesidir. Mısır ile devam eden Nil sorununda iletişimi devam ettiren fakat Etiyopya'nın milli menfaatlerini iskalamayan bir görünümündedir. Türkiye ile olan ilişkiler de oldukça iyi durumdadır. Siyasi, diplomatik ve iktisadi ilişkiler artma yönünde eğilim göstermektedir.

Abiy Ahmed'in geçen yıllarda aldığı inisiyatif oldukça büyük etki yaratmıştır. Sudan'daki darbe ve neticesinde ortaya çıkan sokak olaylarına başından itibaren kayıtsız kalmamıştır. İşin krize girdiği bir noktada tarafları bir masada oturma konusundaki arabulucu tavrı tüm Dünya tarafından takdirle karşılanmıştır. Krizin tırmandığı bir noktada sözünün taraflarca dinleniyor olması Abiy Ahmed'in bölgede güçlü bir aktöre dönüştüğünün en açık ifadesidir. Abiy Ahmed Ali Doğu Afrika'da artık yeri sağlam ve güçlü bir aktördür. İçerde ve dışarıda üstlendiği rol değerlidir.

6.2.4. Son Dönemde Ortaya Çıkan İmaj Kaybı ve Belirsizlikler

Süreç içerisinde Abiy Ahmed'in özgün ve güçlü politikası içeride ve dışarıda bazı düşmanlıklar da oluşturmuştur. Özellikle federatif devlet yapısının yaygın olduğu ülkede, üniter devlet arzusu kendi kadroları da dahil olmak üzere çok mahdut bir ekip tarafından sahiplenilmektedir. Bölgede üstlendiği kritik rol yanında üniter olma arzusunun da uluslararası kuruluşlar ve özellikle ABD tarafından hoş karşılanmaması ile yeni ve olumsuz bir algı ortaya çıkmaya başlamıştır.

Süreç içerisinde belli çevreler açısından antidemokratik bir görünüm içerisine girmesi ile birlikte, özellikle tutuklamalar da Abiy Ahmed'in imajına zarar vermiştir.

Abiy Ahmed'in Rusya ve Çin ile yakınlaşması ve ittifak içinde hareket etmesinin de ABD'nin Abiy'in biletini kesmesi konusunda etkili bir sebep olduğu düşünülmelidir.

Mısır, Etiyopya ve Sudan arasında ihtilaf konusu olan Rönesans barajı meselesinde Etiyopya hükümeti milli bir tutum ortaya koymaktadır. Washington'daki arabuluculuk toplantısında masayı terk etmesi ile ABD muhalefeti açık bir hal almıştır.

Tigray savaşındaki sert, saldırgan ve belirsiz tutumu, Eritre ordusu ile yakınlaşması ve diplomatik kanallarındaki sınırlılıklar Abiy'in imajında derin yarıklar ortaya çıkartmıştır.

7. Abiy Ahmed Ali'ye Karşı Darbe Girişimi ve Sonuçları

Abiy Ahmed Ali bir yılı aşan bir dönemde ülke içinde ve dışında çok önemli işler başarmıştır. Başarı her zaman ödül ve kazanım getirmez. Başarının içeride ve dışarıda muarızları da ortaya çıkabilecektir. Menfaati kesilen gruplar bu konuda muhalif tavırlar ortaya koyacaklardır.

Etiyopya yukarıda uzun uzun anlattığımız gibi etnik çeşitliliği kalabalık olan bir ülkedir. 90 farklı etnik grup 9 eyaletle yönetilmektedir. Tüm etnik gruplar merkezi iktidarda daha güçlü bulunma motivasyonu ile hareket etmektedir. Abiy Ahmed Ali dörtlü ittifakın adayı olarak nispeten etnik yapıların üstünde bir meşruiyeti olsa da belli etnik yapıların kendisinden rahatsızlık duyduğu herkesin malumudur. Özellikle uzun bir dönemdir devlet erkinin tüm imkânlarına alışık olan Amhara ve Tigray halklarının isyan potansiyeli içinde oldukları bilinen bir gerçektir. Bu hassasiyet çerçevesinde kurulan ittifak bu durumu göz ardı etmeyerek kabine planlaması yapmasına rağmen tüm bölgelerde etnik kimliği öne çıkararak siyaset üreten grup ve siyasi partiler çalışmalarını artırarak devam etmektedirler. Ülke nüfusunun %25'ine sahip olan Amhara'daki bazı grupların muhalif bir siyasi çaba içinde oldukları ve bu konudaki muhalefetin şiddetini artırdıkları görülmektedir.

Başbakanın dışlamayan tutumuna rağmen etnik ve mahalli güdüler çerçevesinde Oromo'ların iktidarı tamamen ele geçirdikleri ve Amhara'lılara baskının arttığı yönünde yaygın bir propaganda Amhara bölgesinde zemin bulmuştur. 400-500 yıllık iktidarı kaybettikleri düşüncesiyle bölgede son dönemde gerginlik iyiden iyiye artmıştı.

Özellikle Amhara diasporası güçlü olduğu ABD'den yaptığı propaganda ve medya çalışmaları ile bölgede ki gerilim dozajını yükseltmiştir. Ayrıca küresel propaganda kaynaklarını etkin kullanarak belli düzeyde bir etki yarattığı da görülmüştür. Abiy Ahmed Ali'in her başarısını adeta Amhara karşıtı bir durummuş gibi algılayarak Başbakan karşıtı yoğun bir karşı propaganda oluşturulmuştur. Bu konudaki muhalif söylem diasporada yarattığı etkiyi içeride kurduğu bir siyasi parti ile desteklemiştir. Amhara halkının haklarının gasp edildiği üzerinden oldukça sert bir propaganda yapmaktadır.

Tartışmasız Etiyopya'nın istikrarı belli çevreleri rahatsız etmektedir. Bu rahatsızlık içeriden olabileceği gibi dışarıda da oluşabilecektir. Etiyopya'nın bölgede etkili ve güçlü bir ülkeye dönüşmesi hesapları olan başka ülkeleri rahatsız edecektir. Ülke 'de artan istikrar belli çevreleri rahatsız etmiş olmalıdır ve ülkede en kolay çıkarılabilecek sorun, etnik fırsatları kullanmaktır. Tam da böyle bir dönemde 22

Haziran 2019 günü Abiy Ahmed Ali üzerinde kamufraj ile TV'lerde görünmüş ve Amhara bölgesinde bir darbe girişiminin olduğunu ve bastırıldığını halkına ve tüm Dünya'ya ilan etmiştir. Demokratikleşme ve Kalkınma gayreti içinde olan her ülkede kolay bir yöntem olarak darbe ve iç savaş girişimi Etiyopya ordusu tarafından bastırılmıştır.

Darbenin sonucunda; Etiyopya Genelkurmay Başkanı Se-ara Mekonnen, Amhara bölgesi Başkanı Abbachew Mekonnen, Amhara bölgesi kabine üyesi Azaze Wasaw dahil toplam beş kişi hayatını kaybetmiştir. Darbe girişiminin arkasındaki isim olan Amhara bölgesinin Güvenlik Şefi General Asamnew Tsige ise Bahir Dar şehrinde ölü olarak ele geçirilmiştir. Tsige'nin, Amhara kökenlilere silahlanma çağrısı yaparak diğer etnik gruplara karşı savaşa davet ettiği ve Amhara milislerini işe aldığı gerekçesiyle hükümet yetkililerinin toplantı yapacağını haber alınca darbe girişimine kalktığı ortaya çıkmıştır. Asamnew Meles Zenawi döneminde de darbe girişiminden dolayı yargılanıp ceza almış bir isimdir. Asamnew Tsige'nin mevcut Başbakan Abiy Ahmed tarafından ilan edilen genel aften yararlanarak Amhara eyaletinin güvenlik şefi olarak atanmıştır. Bu iyi niyete karşı yapılmış bir ihanet olarak tarihteki yerini alacaktır.

Darbe'nin en üzücü sonuçlarından biride kendisi de Amharalı olan Etiyopya Genelkurmay Başkanı Seara Mekonnen'in ölümüdür. Mekonnen Abiy Ahmed'e sadakatinin ve ülkesinin gelişimine verdiği destek neticesinde Asamnew'in talimatıyla koruması tarafından öldürülmüştür.

Darbe süreci, Etiyopya'nın yükselişine yönelik bir operasyondur. Tutuklamalar ve tahkikat devam etmektedir. Sürecin Amhara diasporası marifetiyle tahrik edilerek yeni olayların başlamaması için tedbirler alınmaktadır. Ülkede bu tedbirler çerçevesinde bazı kısıtlamalar vardır. İnternet kesiktir ve bölgeden yeterince haber alınamamaktadır. Bölge ile yaptığımız görüşmelerde Amhara hariç olmak üzere günlük hayatın devam ettiği, tahkikatın Amhara başta olmak üzere ülkenin tümünde devam ettiği bilgisi gelmektedir. Abiy Ahmed ülkesinin milli menfaatleri çerçevesinde gayret etmekte ve etnik duyguları aşan bir Milli Etiyopya var etme gayreti içinde yoluna devam etmektedir.

8. Tigray Krizi, Etkileri ve Sonuçları

Abiy Ahmed'in bu yükselişi ve iktidar dönüşümüne en sert ve bölgesel tepki beklendiği üzere TIGRAY bölgesinden gelmiştir. Etiyopya'nın siyasi tarihinde Tigray halkının etkili bir nüfuzu vardır. THKC "Tigray Halk Kurtuluş Cephesi" 1991 yılında başkenti ele geçirmişti ancak o dönemlerde Etiyopya'yı faşist Derg cuntası yönetiyordu. Ülke nüfusunun yüzde 6'sını oluşturan Tigraylılar baskıcı Derg yönetimini bitirerek sonraki süreçte Etiyopya'nın yönetiminde uzun

süre söz sahibi olmuşlardır. Fakat etnik çeşitliliğin çok güçlü olduğu Etiyopya'da yönetsel meşruiyet tartışması halen devam etmektedir. İnsanlarının hırslı ve atak karakteri yanında kuzey halklarının devlet içerisindeki gücünün Abiy iktidarı ile zayıflamasına yönelik endişe kuzey halklarını saldırgan bir pozisyona sokmuştur. Eritre ile uzun süre devam eden savaş döneminden kalan savaşkan bölgesel iklim ve silah alt yapısı da bu süreci farklı bir noktaya taşımıştır. Çatışmaların başladığı Kasım 2020'de Tigray kuvvetlerinin 50 bin kişiden oluşan bir silahlı gücü bulunuyordu. Mekelle'nin Etiyopya ordusu tarafından kontrol altına alınmasının ardından bölgede oluşan mahalli milliyetçi söylemin etkisi ile Tigray cephesi milis sayısını 200 binin üzerine çıkardı. Sahada yaşanan bu güç değişimi bugün Etiyopya ordusunun bölgeden çekilmesine ve Tigraylı milis kuvvetlerin alan kazanmasına neden olmuştur. 1990'lı yıllardaki iç savaşta başkent Addis Ababa'yı ele geçiren Tigray güçleri yeniden başkente doğru yürümeye başladılar.

Savaşın kaderini değiştiren en kritik adım Abiy Ahmed'den gelmiştir. Savaş denklemini kendi lehine çevirmek amacıyla Eritre'den destek istemiş, bölgeden gelen Eritre'li savaşçılar Tigray bölgesinde adeta terör estirmişlerdir. Uzun süre bu çağırışı yaptığını kabul etmeyen Abiy kısa bir zaman sonra bunu kabul etmek zorunda kalmıştır. Amhara, Sudan ve Tigray topraklarında ihtilafli Tigray topraklarının Amhara tarafından ele geçirilmesinin ardından Tigray halkının topyekün bir savaşa kalktığı ve bu savaşın kendileri açısından çok güçlü bir meşruiyet zeminine oturduğu görülmektedir. 1991 sonrasında hükümette olan Tigray halkı güçlü bir bürokratik insan kaynağına sahip olmuştur. Bugün özellikle Etiyopya'yı yurt dışında temsil eden insan kaynağının ve Etiyopya diplomatik misyonlarının neredeyse tamamına yakını Tigray bölgesindedir. Bu da konunun uluslararası kamuoyunda algılanılması konusunda Tigray halkını avantajlı hale getirmektedir.

Kısaca savaş, uluslararası raporlar marifetiyle Tigray tarafından çıkarılmış olarak tanımlansa da – Askeri birliğin basılarak askerlerin öldürülmesi ve devlete ait mühimmatın ele geçirilmesi olayı-; Eritre askerlerinin davet edilmesi, Amhara, Eritre ve Etiyopya ordusunun Tigray'daki saldırgan tutumu adeta Tigray'da milli seferberliği tetiklemiş ve hükümeti kusurlu bir pozisyona itmiştir. Artan savaş gücü bununla açıklanırken, uluslararası yardımlarda savaşın şiddetini pekiştirmiştir. Etiyopya İstihbari kaynakları pek çok uluslararası kuruluşun bölgede Tigraylara destek verirken tespit edildiğini kamuoyuna duyurmuştur. Yakın zamanda WFP "Dünya Gıda Programından" bazı çalışanları Tigray lehine istihbarat yapıyor oldukları gerekçesi ile sınır dışı etmiş, bazılarını da tutuklamıştır.

Bu süreçte yurt dışındaki diasporanın da etkili olduğu söylenebilir. Abiy Ahmed'in –küresel güçler açısından- kontrolsüz büyümesi ile Etiyopya'daki istikrar sürecini kontrol altına almak isteyen ABD, bu süreçte krizin kaynağı olan Tigray tarafında vaziyet alarak Abiy Ahmed'i yalnız bırakma yoluna gitmiştir. Bu durumun ortaya çıkmasındaki bir başka sebepte Mısır ile yaşanan baraj ve Nil'in kullanım hakkı ile ilgili krizdir. Sisi ile birlikte hareket etme yoluna giden ABD'de baraj tartışmasında milli bir yaklaşım içinde olan Abiy Ahmed'i adeta cezalandırmaktadır. BM başta olmak üzere pek çok uluslararası kurum krizi sonlandıracak adımlar atmak yerine Etiyopya hükümetini zora sokacak bazı açıklamalar tercih etmektedir. Özellikle Eritre askerlerinin daveti ve savaş suçu düzeyinde işledikleri kabahatler uluslararası kuruluşların raporlarında yer bulmuştur. Uluslararası Af Örgütü (Amnesty International), Etiyopya ordusunun kuzeydeki isyancı Tigray Halk Kurtuluş Cephesine (TPLF) karşı yürüttüğü operasyona destek olan Eritre kuvvetlerinin, Aksum şehrinde yüzlerce sivil katlettiğini bildirmiştir. Örgütün hayatta kalanlar ve görgü şahitlerine dayanarak hazırladığı raporda, 28-29 Kasım 2020'de Aksum caddelerinde sivillere ateş açan ve ev baskınları düzenleyen Eritre kuvvetlerinin, yüzlerce silahsız sivil öldürdüğü ifade edildi.

"Kanıt laboratuvarı" birimince elde edilen uydu fotoğraflarının sivil ayrımı gözetmeksizin açılan ateş ve yağma iddialarını kuvvetlendirdiği aktarılan raporda, şehirdeki iki kilise yanında toplu mezarlar oluşturulduğuna ilişkin işaretler olduğu da belirtildi.

Abiy Ahmed bu süreçte diplomatik olarak oldukça zayıf bir süreç yönetirken, içeride verdiği görüntü ise olayı yok sayma yönündedir. Konuyu yönelik hiçbir arabulucuyu kabul etmemektedir.

Etiyopya halkları Etiyopya milliyetçiliği düşüncesine benimserler. 1991 sonrasında azınlıktaki toplumunun siyasi inhisarı altında kalan Oromo'lar başta diğer milletler katılımcı demokratik bir Etiyopya peşinde idiler. Çok kültürlü yapısı ile aslında Etiyopya demokratikleşme ile etnik iktidarlar arasındaki yapısal kavganın tam içinde bulunmaktadır. Federatif yönetim tarzına sahip olmasına rağmen merkezi gücü ele geçirme arzusu bir potansiyel durum olarak tüm etnik yapıların zihin arkasında oldukça güçlü bir şekilde bulunuyor. Son seçimlerde arzu edilen bir çeşitlilik maalesef sağlanamadı ve seçim süreci bazı kör tartışmalara kurban edildi ve Etiyopya'nın geleceğini kuracak güçlü bir temsilin oluşmadığını söyleyebiliriz. Seçimin meşruiyeti ile ilgili tartışmaların gölgesinde seçimler Abiy Ahmed'in zaferi ile neticelenmişti. Bu seçimlerle birlikte Etiyopya'da şiddet çok güçlü bir şekilde arttı. Bugün şiddet sarmalı daha geniş bir alana doğru yayılmış durumda. Abiy Ahmed çatışmayı

Mekele ve civarında sınırlandırmayı umarken THKC "Tigray Halk Kurtuluş Cephesi" Dessie şehrini Ekim ayının sonunda ele geçirdiğini duyurdu. Dessie hem Amhara bölgesinde bulunmasıyla hem başkente giden otoyol üzerinde yer alan büyük kentlerden biri olmasıyla önemli ve Dessie şehri Kuzey'e açılan yollar üzerinde ve oldukça hassas bir kavşakta bulunuyor. Dessie'nin ve diğer irili ufaklı bölgelerin THKC'nin eline geçmesi milislerin savaşı merkezi hükümetin kapısına taşıdığı en önemli göstergesi. Küresel destek yanında Eritre ve Sudan'dan savaşa katılan paralı savaşçılarla THKC kendinden beklenenin çok üstünde bir performansla binlerce hükümet askerini de esir alarak çok güçlü bir görünüm ortaya koyuyor. OGADEN başta olmak üzere başka sorunlu alanları da harekete geçirme potansiyeli taşıyan bu durum Etiyopya ordusunun gücü ile alakalı şüpheleri derinleştirirken, iç savaş arzusu içinde olan grupları da teşvik edici oluyor.

9.Tigray Zulmü ve Abiy Ahmet Belirsizliğinde "Wollo Müslüman'ları"

Yakın zamanda THKC tarafından ele geçirilen Dessie ve özellikle Wollo bölgesi Müslümanların yaşadığı bir bölgedir. Kendi kimlik özellikleri yanında medreseleri ile meşhur olan Wollo bölgesi Tigray savaşçıları tarafından yağmalanırken Amhara federal ordusu da, Etiyopya ordusu da hiçbir şey yapmamıştır. Adeta Müslüman kimliği ile ortada kalan Wollo halkı bu savaşı en ağır şekilde ortada kalarak ödemektedir. Abiy Ahmet iktidarından sonra adeta planlı bir şekilde silahsızlandırılan Müslümanlar, silahsız bir şekilde Tigray savaşçılarının önündeki kurbanlar gibidir. Kendilerinin korunmasını Abiy Ahmed'den talep eden Müslümanlara verilen cevap çok şaşırtıcı olmuştur. "Silahlanın ve kendinizi koruyun." Silahları alınmış Wollo Müslümanları Tigray hakimiyeti altındaki bölgede çok ağır bir dram yaşamaktadırlar. Abiy ve Amhara askerlerinin Tigray'daki yağma ve saldırılarının misillemesi olarak Tigray savaşçılarının gazabı Wollo'nun Müslüman halkının üzerine sağnak gibi inmiş durumdadır.

Mutlaka bu bölge'ye uluslararası bir heyet gönderilmeli ve adeta bir Müslüman kıyımına dönen Wollo'daki maliyet analiz edilmelidir. Etiyopya ordusunun diğer eyaletlerden topladığı karma ordu bu savaşın Amhara ve Tigray arasında bir savaş olduğunu ve kendilerini ilgilendirmediğini ifade ederek savaş meydanından kaçmaktadır. Bu durum kısa bir zaman sonra Tigray savaşçılarının Addis Ababa'ya ulaşacaklarının net bir göstergesidir.

Yakın zamanda OHAL kararının alınması ile Etiyopya'da bir iç savaş durumunun ortaya çıktığını söyleyebiliriz. Bu iç savaşın daha şimdiden milyonluk insan kitlelerini hareket ettirdiğini devasa insan nüfuslarını göçe zorladığını, yağma ve

insani dramlara sebep olduğunu da söyleyebiliriz. Somali'nin ardından, Sudan şimdi de savaş baronları Etiyopya'da bir krizin çıkmasını adeta destekliyor bir görüntü içinde vaziyet alıyorlar. Binlerce paralı askerin geldiği Etiyopya, savaş ekonomisinin ve savaş baronlarının yeni bölgesi gibi gözüküyor. Etiyopya gibi etnik çeşitliliğin fazlaca olduğu bu bölgede yaygınlaşacak savaş istikrar sorunu yaşayan Somali, Sudan yanında Kenya, Eritre ve Cibuti'ye kadar sığıracak Afrika Boynuzunu bir ateş çemberinin içine sokacaktır.

Etiyopya Müslümanlarının bu savaşa bakışı da oldukça karmaşık bir görünümde.

- Etiyopya Müslümanları kendi içlerinde bu savaşı farklı farklı algılamaktadır. Bir kısmı savaşı görmezden gelmekte ve sessiz kalmayı tercih etmektedir.
- Bazı Müslüman topluluklar konuyu milliyetçi perspektifte ele almakta ve sahip oldukları etnik değerler temelinde algılamaktadırlar.
- Etiyopya Müslümanları'nın bir kısmı için Wollo'da Müslümanlar aleyhine çok büyük bir kriz mevcuttur.
- Abiy Ahmet'in Müslümanlara verdiği taahhütlerin ve özellikle demokratikleşme konusundaki sözlerin tutulmaması nedeniyle Abiy Ahmet'e bir güvensiz bakış mevcuttur. Bu sebeple iç savaşta taraf olmadan sürecin tamamlanmasını beklemektedirler.
- Son günlerde verilen taahhütlerin gerçekleşmemesi sebebiyle itirazlar Müslümanlar tarafından yüksek sesle dillendirilmeye başlanmıştır.
- Müslümanlar Tigray zulmü ile Abiy belirsizliği arasında kalmış durumdadırlar ve iki olumsuzluktan birini tercih etmez iken ne yapacaklarını bilememektedirler.
- Bazı müslümanlar için özellikle Wollo'da ortaya çıkan durum çok olumsuz olup, maliyeti çok ağır olmuştur. Bu sebeple Wollo başta, savaştan etkilenen Müslüman toplum'un maddi ve manevi olarak korumaya alınması, yardım çalışmaları başta olmak üzere hızla bir destek programının başlatılması dillendirilmektedir.
- Özellikle savaştan etkilenen bölgelerde Protestan Hükümet eliyle sistematik bir misyonerlik faaliyetinin yapılabileceği ile alakalı bilgi ve emareler bulunmaktadır. Savaştan mağdur olan Müslüman ahalinin mağduriyetinin istismar edilmemesi konusunda mutlaka çalışmalar yapılmalıdır.

10. Etiyopya ve Türkiye İlişkileri ve Türkiye'nin Bu Krizdeki Rolü

Etiyopya ve Türkiye ilişkileri oldukça eski dönemlere dayanmaktadır. Osmanlının Habeşistan eyaletinin merkezi bugünkü Harrar şehridir. Oldukça kurumsal ve derinlikli bir ilişki alt yapısı olduğu söylenebilir. Cumhuriyet döneminde de bu ilişkinin başarılı bir şekilde devam ettiği söylenebilir de son 15 yıllık dönemde hatırı sayılır bir artış ortaya çıkmıştır. Ticaret hacmindeki artış yanında özellikle Kamu Diplomasisi çalışmalarında önemli atılımlar ortaya çıkmaktadır. Türk kamu diplomasisi kuruluşlarının neredeyse tamamının bölgede ciddi çalışmaları bulunmaktadır. TİKA başta olmak üzere YTB, Maarif Vakfı, Yunus Emre Enstitüsü bölgede oldukça hacimli işler ortaya koymaktadır. İnsani yardım çalışmalarını süreç içerisinde kapasite inşasını esas alan nitelikli kalkınma yardımlarına dönüşmüştür. YTB'nin Türkiye Bursları kapsamında son 10 yıllık dönemde özellikle master ve doktora programlarından mezun olan yüzlerce öğrenci iki ülke arasındaki ilişkilerin artışına katkı sağlama kalması Etiyopya'nın akademik elitlerinde gözle görülür bir artış ortaya çıkmıştır.

Bugün Türkiye markası Etiyopya'da güven ve kalitenin bir adresi haline gelmiştir. Çin bölgede büyük hacimli bir yatırım süreci yönetmektedir. Hibe yoluyla yaptığı Afrika Birliği binası, Addis Ababa içinde yaptığı devasa yol ve köprülere rağmen Türkiye'nin sahip olduğu marka ve imaja sahip olamamıştır. Maarif Vakfı tarafından ortaya konulan eğitim vizyonu da ülkeler arası etkileşimi daha geniş bir toplumsal tabana yayma konusunda oldukça nitelikli bir katma değer üretmektedir. Ülkemize karşı duyulan bu güvenin çok güçlü bir çıktısı olarak Abiy Ahmed yakın bir zamanda kalabalık bir heyet ile ülkemize gelmiştir. Karşılıklı ikili ilişkilerin masaya yatırıldığı bu toplantılarda Abiy'in asıl niyetinin küresel toplum tarafından yeterince sahiplenilmeyen Tigray krizi ile alakalı destek talebi olduğu gözden irak tutulmamalıdır. Kamuoyuna İHA ve SiHA talebi olarak yansıtılan bu ziyaretler bir ticari alışverişin çok ötesinde algılanmalıdır. Ülkemiz tüm dünya' da istikrar ve güvenin adresi bir tarihsel, güncel görünüme sahiptir. Savunma sanayii konusundaki ticari et-

kileşimler değerli olmakla birlikte asıl olan ülkemizin istikrar ve ara bulucu rolünün ortaya çıkmasıdır.

Ülkemiz ticari gruplarının bölgedeki yatırımlarının büyük bir kısmı bugün Tigray savaşı tarafından ele geçirilen Kombolcha bölgesindedir. Tigray savaşçıları yanında paralı savaşçılar tarafından ele geçirilen bölge yağmalanmaktadır. Ülkemiz bu yatırımların güvenliği konusunda Etiyopya hükümeti yanında uluslararası kurumlarla da etkileşim içinde olmalıdır. Bu savaşın büyük maliyetleri vardır ve bizi de etkilemektedir. Bu sebeple savaşın bitirilmesi için arabuluculuk üstlenmek en önemli diplomatik gayret olacaktır.

Etiyopya adeta iç çatışmalara terk edilmiştir. Amhara ve Tigray diasporasının çok güçlü bir şekilde beslediği küresel yapılar ağır insani dramlara rağmen çatışma çözücü bir rolü tercih etmemektedir. Bölgede üstlendiğimiz kalkınma ve kapasite inşası odaklı mesaimiz tam bu süreçte en aktif pozisyonu almalı ve bölgedeki çatışmaların tamamlanması ve demokratik, katılımcı bir Etiyopya'nın teşekkülü konusunda gayretimiz ortaya çıkmalıdır.

Devlet yanında sivil toplum kuruluşlarımızın bölgedeki hak ihallerini yakinen takip etmesi, savaşın yarattığı maliyetlerin izlenmesi, insani yardım süreçlerinin planlanması, özellikle Wollo ve Dessie'deki Müslüman ahalinin yaşadığı taciz, tecavüz ve yağmalama ve infazların takip edilmesi gereklidir. Etiyopya Müslümanları konusunda ciddiye bir süreç takibi yapılmalı, ulusal ve uluslararası kamuoyu bilgilendirilmelidir. Etiyopya'nın Müslüman halkı Tigray ve Amhara zulmü ile Abiy Ahmet belirsizliğine mahkûm edilmemelidir. İvedilikle Etiyopya'da bir insani yardım çalışması başlatılmalıdır.

Bunun güçlü diplomasi, etkin kamu diplomasisi ve STK yardım programları ile beslenmesi çok önemlidir. Tüm dünyanın çatışma arzusu içinde olduğu ülkelerde, ülkemiz istikrar ve barış için gayret etmelidir. Var ettiğimiz yüksek gayret ve kapasite bu süreçte bizim için en büyük alt yapı olacaktır. Yüzlerce Türkiye mezunu öğrenci Afganistan'dan; Balkanlar'a; Moro'dan Etiyopya'ya istikrar ve huzurun aktörleri olarak vazife beklemektedir.

“Söz Tükendi Kudüs’e Sahip Çıkın!”

● 30 KASIM

Dört koldan Kudüs’e saldıran İşgalci İsrail rejiminin küstah adımları artarken HAMAS’ın Kudüs’teki sözcüsü Muhammed Hamade yardım çağrısı yaptı.

Muslim Port Haber Merkezi

Kudüs’e sahip çıkılmasını isteyen Hamade, “Müslüman halklar, İsrail’e karşı inisiyatif almalı, Kudüs’e sahip çıkmalı ve İsrail ile normalleşen rejimlere karşı da sesini yükseltmeli” dedi.

Mescid-i Aksa başta olmak üzere Kudüs’ün Yahudileştirilmesi doğrultusunda çalışmalarda bulunan İsrail rejimi, işgal faaliyetlerini artırdı. İsrail rejimi Kudüs’ü iyice yangın yerine çevirirken son günlerde yaşanan olaylarda elliye aşkın Filistinli yaralandı. İsrail Kudüs’te yeni işgal birimleri oluşturma çalışmalarını da hızlandırırken Yahudi cemaat mensuplarının İsrail rejimi Din Hizmetleri Bakanı Matan Kahana’ya Mescid-i Aksa’nın yıkılması doğrultusunda bir plan sunduğu öğrenildi. Yahudilerin Mescid-i Aksa’ya yönelik baskınlarını da artırdığı süreç, tam anlamıyla alarm verirken Filistinli isimler, İslam âlemine yardım çağrısında bulundu. Bu bağlamda Millî Gazete’ye açıklamalarda bulunan HAMAS’ın Kudüs’teki Sözcüsü Muhammed Hamade, Kudüs’e sahip çıkılmasını istedi.

“KUDÜS’Ü YANGIN YERİNE ÇEVİRDİLER”

İşgalci İsrail güçleri, Kudüs’teki işgal çalışmalarına tüm hızıyla devam ederken son günlerde yaşananlar ‘Yeter artık!’ dedirtiyor. Geçtiğimiz günlerde Mescid-i Aksa’nın güneyindeki Silvan beldesine baskın düzenlenirken baskın sırasında İsrail güçleri ile Filistinli gençler arasında çatışma çıktı. Filistinli gençlere göz yaşartıcı gaz, plastik mermi ve ses bombalarıyla saldıran İsrail güçleri, 63 Filistinliyi yaraladı. İsrail rejiminin Kudüs ve Batı Şeria’da son günlerde onu aşkın kişiyi tutukladığı da öğrenilirken İsrail rejimi mahkemesi üç gün önce 7 yaşındaki Kudüslü Muhammed Sabah’ı 10 yıl hapis cezasına çarptırdı.

İŞGAL BİRİMİ OLUŞTURMA ÇALIŞMALARI HIZLANDI

Kudüs’te yeni işgal birimleri oluşturma vasıtasıyla Kudüs’ü Yahudileştirmek için uğraşan İsrail rejimi, 10 bin haneli yeni yasa dışı işgal birimi inşa edilmesi kararı aldı. Söz konusu karar İsrail’e bağlı Kudüs Belediyesi Bölge Planlama ve İnşaa Komitesi tarafından alınırken Filistin kanadından konuya dair tepki geldi. Filistin Dışişleri Bakanlığı, İsrail’in, işgal altındaki Kudüs’te 10 bin haneli yeni yasa dışı Yahudi işgal birimi inşasını onaylamasına yönelik açıklamada bulundu. İsrail tepki gösteren Bakanlık, İsrail’in, yerleşim birimini genişletmek için Uluslararası Kudüs Havalimanı arazisinde 10 bin yeni yerleşim konutunun inşasına onay vermesini kınadı. Söz konusu açıklamada, İsrail’in planının, Kudüs’ün tarihi, yasal ve demografik yapısını değiştirmeyi amaçladığı ve Filistin devletinin başkenti olacak kenti, gelecekte yapılması muhtemel herhangi bir müzakereden çıkarma çabaları kapsamında olduğu belirtildi.

MESCİD-İ AKSA’YI YIKMA PLANI SUNULDU

İsrail rejimi, Filistin topraklarındaki işgalini her geçen gün kalıcı hale getirirken son süreçte dikkat çeken bir olay yaşandı. İşgalci İsrail rejimi Din Hizmetleri Bakanı Matan Kahana’yı ziyaret eden Yahudi cemaat mensupları, Kahana’ya skandal bir plan sundu. Mescid-i Aksa’nın çevresinde gerçekleştirdikleri imar ve yıkımla Kudüs’ü Yahudileştirmeyi amaçlayan örgütlerin mensupları, Mescid-i Aksa’nın yıkılması planını sundu. Toplantıda Mescid-i Aksa’nın işgalinin nasıl gerçekleştirileceğine dair fikir alışverişinde bulunulurken Matan Kahana’ya sunulan planda şu maddeler yer aldı: Ramazan ayında Mescid-i Aksa’ya yapılan baskınların artırılması, öğrenciler de dâhil edilerek kalabalık gruplarla Mescid-i Aksa’ya baskın yapılması, Mescid-i Aksa’ya baskın

amaçlı girişlere farklı farklı kapılardan izin verilmesi, kanunlarda düzenleme yapılarak 'Yahudi Kutsal Mekanları' içine Mescid-i Aksa'nın da dahil edilmesi, Yahudi bayramlarında Müslümanlara Mescid-i Aksa'nın kapatılması.

HAREM-İ ŞERİF'E BASKINLAR ARTIRILDI

Mescid-i Aksa'yı zamansal ve mekansal olarak bölme ve nihayetinde mübarek mescidi yıkma amacı taşıyan Yahudiler, Harem-i Şerif'e yönelik baskınlarını da artırdı. Son aylarda Mescid-i Aksa'ya baskında bulunan Yahudi sayısının 10 bini bulunduğu belirtildi. Konuya ilişkin olarak açıklamada bulunan Mescid-i Aksa hatibi Şeyh İkrime Sabri, Mescid-i Aksa'nın varlığının tehlikede olduğunu vurguladı. İsrail rejiminin, Kudüs'e Yahudi kimliği kazandırma ve kentin İslami niteliğini ortadan kaldırma çabası güttüğünü kaydeden Sabri, "Geçmişte Mescid-i Aksa'nın tehlikede olduğunu konuşuyorduk. Bugün Mescid-i Aksa birçok tehlikeyle karşı karşıya" ifadelerini kullandı.

"İŞGALCI İSRAİL'İ UYARIYORUZ"

HAMAS'ın Kudüs'teki Sözcüsü Muhammed Hamade, Filistin'de son süreçte artan İsrail saldırılarına dair gazetemize konuştu ve İslam âlemine çağrıda bulundu. İşgalci İsrail rejiminin bugünlerde Kudüs'e, Mescid-i Aksa'ya ve Kudüs

halkına karşı kasıtlı ve son derece şiddetli bir saldırı yürüttüğünü kaydeden Hamade, işgalcilerin, Şeyh Cerrah ve Silvan mahallelerine, Yusufiye Mezarlığı'na ve Mescidi-i Aksa'ya saldırdığını ayrıca Kudüs'teki işgal birimlerini artırdığını söyledi. Hamade, gazetemize yapmış olduğu açıklamada, "İşgalci İsrail'i Kudüs'ü Kılıcı savaşında ağır bir yenilgiye uğratmıştık. İsrail'i saldırganlıkları karşısında uyarıyoruz ve saldırılarına devam etmesi halinde ağır bir bedel ödeyeceklerini belirtiyoruz. Müslüman halklar, İsrail'e karşı inisiyatif almalı, Kudüs'e sahip çıkmalı ve İsrail ile normalleşen rejimlere karşı da sesini yükseltmeli" ifadelerini kullandı.

"BÜTÜN SÖZLER TÜKENDİ"

Kudüs'te son günlerde yaşananlara ilişkin olarak Millî Gazete'ye açıklamalarda bulunan Filistinli gazeteci Muhammed Abu Taqiya, Mescid-i Aksa ve Kudüs'teki tehlikenin bir felaket boyutuna ulaştığını söyledi. Yaşananlara seyirci kalinamayacağını kaydeden Taqiya, "Bu yaşananlar karşısında İslam dünyası tarafından ciddi planlar atılmalı. Filistinliler ellerinden geleni yapmaya çalışıyor. Mescid-i Aksa tüm ümmetin kırmızı çizgisidir. Mescid-i Aksa'da yaşanan olaylar, Kudüs'ün Yahudileştirilmesi adına atılan adımlardır. Türkiye'nin Kudüs davasındaki rolünün artırılması gerekiyor. İşgalci İsrail rejiminin bu hadsizliğini artırmasının sebebi dünyadaki sessizliktir. İsrail'i durdurmanın yolu İsrail'e karşı somut adımlar atılmasıdır. Bütün sözler tükendi" dedi.

MUSLIMPORT

 muslimport.com

   [/muslimport.com](https://muslimport.com)

 +90 535 921 45 31